

NOVA ГАЗЕТА

№11 (319) Березень 19, 2015, Нью-Йорк

№11 (319), March 19, 2015, New York

УКРАЇНА І СВІТ

**ПЕТРО ПОРОШЕНКО В НІМЕЧЧИНІ:
ЯК ЗУПИНИТИ ПУТІНА?**

СТОР. 5

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

**ЗАВОРУШЕННЯ У ФЕРГ'ЮСОНІ:
НОВИЙ СПАЛАХ**

СТОР. 9

У ГРОМАДІ

**ТОРТУРУВАННЯ ЛЮДЕЙ НА ДОНБАСІ:
ЖЕРТВИ І КАТИ**

СТОР. 15

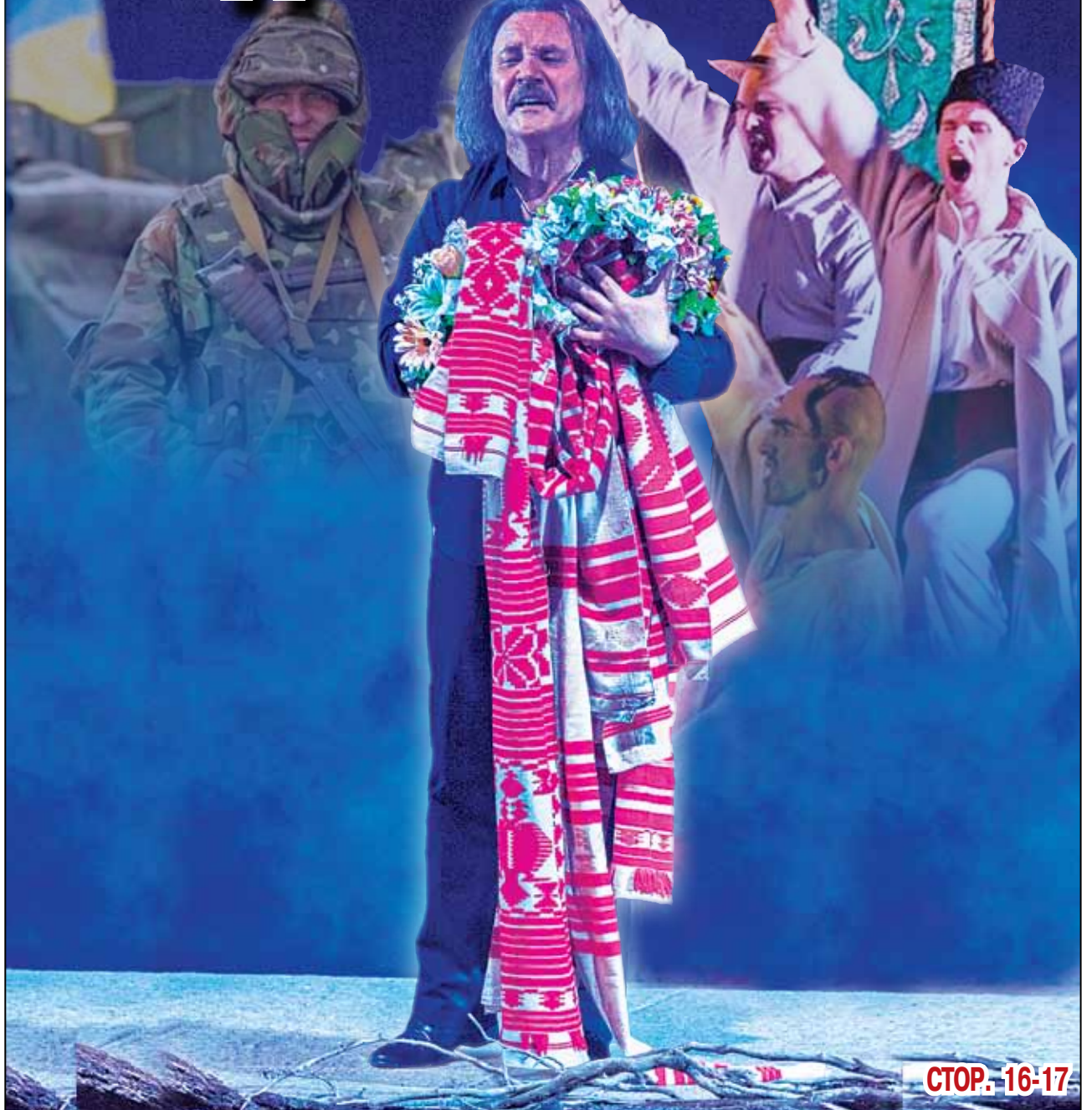
ДОВКОЛА СВІТУ

**ВЕСЕЛИЙ РОДЖЕР НАД БАГАМАМИ:
ІСТОРІЯ ПІРАТСТВА**

СТОР. 20-21

ГАЙДАМАКИ В АТО

СТОР. 16-17

ВІЙНА У В'ЄТНАМІ: 50 РОКІВ ПОТОМУ

СТОР. 18

МІТИНГ ПРОТЕСТУ БІЛЯ БІЛОГО ДОМУ

RALLY
IN SUPPORT
OF UKRAINE

Thursday, March 26, 1pm

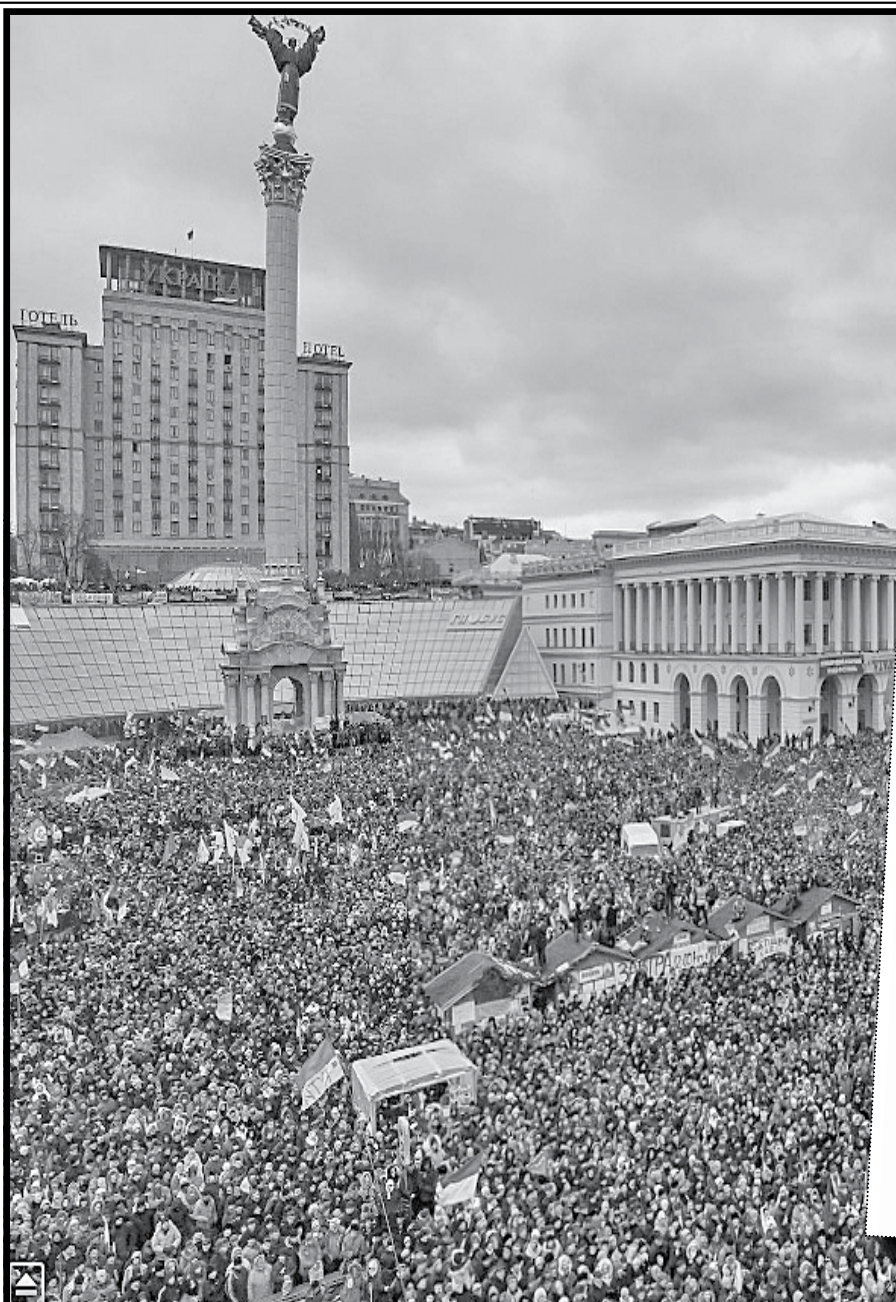
In front of the White House

ДЕТАЛЬНІША ІНФОРМАЦІЯ ЗА ТЕЛЕФОНОМ: (212) 228-6840

www.ucca.org
unis@ucca.org

Ukrainian Congress
Committee of America

#UnitedforUkraine

Український Конгресовий Комітет Америки
та
Організація Оборони Чотирьох
Свобід України

запрошує громаду на зустріч з

Йосифом Зісельсом

Віце-президентом Всесвітнього Єврейського Конгресу та
Виконавчим віце-президентом Конгресу Національних Громад України

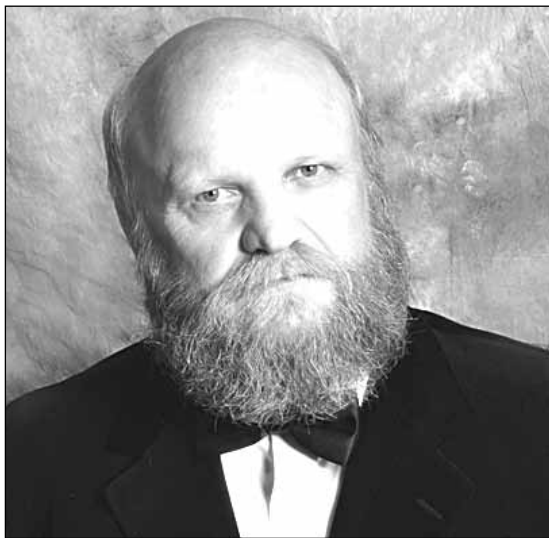
в п'ятницю, 27-го березня, год. 6:30 веч.

в залі Державницького Фронту (2-ий поверх)
136 Second Avenue, Нью Йорк

Тема дискусії:

- ♦ Участь Української Єврейської Громади на Майдані і нинішня роль єврейської громади у триваючій кризі в Україні ♦
- ♦ Боротьба з потужною пропагандистською кампанією колишньої української і нинішньої російської влади проти демократичного, про-європейського руху в Україні ♦

Як, голова Ваад-Асоціації єврейських організацій в Україні,
пан Зісельс був найзапеклішим єврейським прихильником Майдану. З 1960 року,
як молодий дисидент Зісельс працював, щоб об'єднати українські та єврейські рухи.
Він відбув шість років у советських таборах ГУЛАГу, і в 1989 році заснував Ваад-Асоціацію.

65 рядків від редактора Доброго дня, шановні читачі!

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк та міністр фінансів Наталія Ярецько переповнені в ці дні ейфорією – Міжнародний валютний фонд виділив Україні 17,5 мільярда доларів, 5 з яких вже надійшли до Києва. З'явилася реальна можливість уникнути економічної катастрофи й вивести країну з піке. Втім, у Вашингтоні, куди пані Ярецько прибула з робочим візитом, вона скаржилася, що виділених грошей для виведення України з піке недостатньо. Саме тому українські владоможці, позичивши в Сірка очі, просять гроші скрізь, куди прибувають з офіційними й неофіційними візитами. Президент Порошенко просив їх у ці дні у Ангели Меркель, а та ж Наталія Ярецько – у міністра фінансів США Джейкоба Лью.

Втім, гроші в Україні є. Варто лише провести ревізію приватизованого майна, як з'ясується, що мільярди й мільярди доларів в Україні вкрали доморощені олігархи. Причому не через хитромудрі схеми, а зухвало й примітивно просто – через так звані аукціони, які насправді були звичайним оказамилуванням розкрадання країни. Саме через фіктивні аукціони олігархам відійшли найбільші ласі шматки української економіки. Якби ці аукціони проводилися на законних підставах, а не були фікцією, Україна отримала б сотні мільярдів доларів і нині не жебракувала б по світу з протягнутою рукою.

Хоч не тільки олігархи винні в тому, що Україна нині жебракує. Нещодавно був шокований матеріалом в інтернеті про статки колишнього народного депутата двох скликань Ольги Герасим'юк, з якою колись доводилося разом працювати в інформаційній агенції УНІАН. Це була тоді скромна дівчина, родом з містечка Пириятин, що на Полтавщині. Коли її обрали народним депутатом, я щиро радів успіхам колеги. А коли вона поїхала від Верховної Ради на працю до Європи, радів ще більше. І ось зустрічаю цей матеріал з фотографіями й описом її маєтку і не вірю очам своїм. Дівчина Оля з Пириятини стала за ці роки справжньою поміщицею – в неї тепер велетенський маєток з парканом, який один коштує тисячі доларів, і допоміжним будинком для слуг і... кінолога. Так, саме кінолога (собачника по-нашому), бо дівчина Оля все життя любила собак. Але тепер ця її велику любов за великі гроші розділяє й професійний кінолог.

Ось так наші люди люблять Україну. Будь-яку владу вони притьмом трансформують у гроші, маєтки й кінологів. Цікаво, чи пам'ятає Ольга Герасим'юк, як жили її батьки в Богом забутому Пириятині? Чи теж наймали вони для свого Бровка кінолога?

Або ось нещодавно приїздила до Нью-Йорка Ірина Геращенко – також колишня журналістка і також колись працювала в УНІАН. Потім також стала народною депутаткою. Тепер же з якогось такого дива її, людину дуже далеку від оборони й безпеки, Порошенко раптом призначив своєю уповноваженою... в зоні АТО. І слід за депутатством і наближеністю до сановного тіла – моментальні побутові-матеріальні зміни. Розкішне помешкання в центрі Києва на більш ніж 100 квадратних метрів, розкішний замський будинок і «Лексус» як засіб пересування.

Ніколи Україна не перестане жебракувати гроші, поки не зміниться сама ментальність українців. Бо доки живуть вони в простоті й скромності, то всі безмежно люблять Україну й бажають їй добра, а як тільки дорвуться до бодай маленької влади, то відразу ж дбають не про права людей, не про боротьбу з клятою корупцією, яка роз'дає Україну, а про власні маєтки, «лексуси» й кінологів.

Один мій знайомий журналіст заперечався з колегою, що жодний з колишніх народних депутатів не повернувся після закінчення депутатської каденції з Києва до рідних місць. І, що ви думаєте, виграв парі. Тепер хоче укласти ще одне – що жодний з депутатів не живе в звичайному житловому будинку, де мешкають звичайні люди, які живуть, страждають і обирають народних депутатів.

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

НАГОЛОСИ Й АКЦЕНТИ

Рік тому, 18 березня 2014 року, в Москві підписали «договір» про прийняття Криму до складу Росії. У Кремлі цей документ, який закріплював зухвалу анексію, підписали президент Володимир Путін, а з кримського боку – так звані «прем'єр» Сергій Аксєнов (він же відомий в кримінальному світі барига Гоблін), голова «парламенту» Володимир Константинов, який винен українським банкам мільйони позичених гривень, і тодішній «народний мер» Севастополя Олексій Чалий, за яким давно плаче тюрма за скоєння цілої низки кримінальних злочинів.

Весь цей рік Кримський півострів прожив під окупацією держави, влада якої може служити живою ілюстрацією

Сімферополь, березень 2015 р.

КРИМ: РІК ПІД П'ЯТОЮ ОКУПАНТОМ

відсутності професіоналізму як такого. Можливо, для тих кримчан, хто підтримував російську анексію півострова, це була не окупація, а «відновлення справедливості». Звичайна людина, власне, не зобов'язана замислюватися над питаннями водопостачання, електроенергії, транспортного сполучення. Це – завдання політиків. І виявилось, що серед людей, що ухвалювали рішення про окупацію Криму, не знайшлося нікого, хто задумався б про наслідки. Це символічно. 35 років тому, коли члени політбюро ЦК КПРС ухвалили аналогічне рішення про окупацію Афганістану, серед них теж не виявилось нікого, хто задумався б про наслідки.

Хіба в Москві не знали, що Крим практично повністю залежить від поставок дніпровської води і його окупація – крах сільського господарства півострова? Хіба в Москві не знали, що Крим практично повністю залежить від поставок електроенергії з України, і якщо в Києві вирішать відмовитися від поставок – півострів зануриться в пітьму? Хіба в Москві не знали, що Крим повністю пов'язаний транспортним сполученням з материком через Україну і знищення цього – крах всієї інфраструктури півострова? Хіба в Москві не знали, що Крим живе українськими харчами, українськими товарами, українськими курортниками – і нічим більше? Хіба в Москві не розуміли, що окупація Криму призведе до краху інвестиційних проєктів, фактичного знищення міжнародної банківської системи, маргіналізації території?

Єдиний важіль, яким Москва може тиснути на Київ, змушуючи його продовжувати життєзабезпечення окупованої території, – це війна. Але Росії, чії сили надламані економічними санкціями, падінням ціни на нафту, крахом національної валюти і передчуттям близької катастрофи, вже не до війни. А це означає, що шлях через Перекоп вже дуже скоро буде перекрито – аж до закінчення анексії. І йдеться не тільки про транспортні перевезення, а й про вантажі – рано чи пізно припиняться й вони. Буде дивно, якщо Україна, яка любить відмову від заходів у кримські порти чужих кораблів, сама відправлятиме в Крим фури. Так що знищення українських харчів – справа часу. І дарма кримський Квислінг пропонує своїм прихильникам терпіти, сподіваючись на допомогу Росії – Росія Криму не

допоможе. А ось Україна своїм патріотам допоможе, тому що тільки точний економічний удар може продемонструвати неспроможність окупаційного управління Кримом.

А Керченська переправа? Що ж, вона залишиться наочним підтвердженням вбивства географії одним недалекоглядним, самовдоволенним і малоосвіченим політиком з Москви. Ця людина перетворила півострів на острів, і тепер два мільйони мешканців нещасної землі залежать від штормів, паромів, пропускної здатності переправи – всього того, про що вони раніше й не підозрювали. Уже ясно, що ніякого моста через протоку не буде – і кримчанам доведеться жити на своєму «острові» рівно до того дня, коли нахабний дурний здоровань забереється з чужої хати, а господар відремонтує в ній світло, воду, привезе їжу і влаштує свято визволення.

За рік Крим так і не побачив 20 мільярдів рублів, які одразу після анексії пообіцяв виділити на розвиток житлово-комунальної галузі півострова прем'єр-міністр Росії Дмитро Медведєв. Згодом про ці обіцянки просто забули, а повідомлення про те, що намір виділити гроші на розвиток Криму скасовано, потонуло у вирі інформаційних повідомлень російських інформагентцій.

Економіка півострова за рік зазнала суттєвих змін. Торгівельні зв'язки з Україною стрімко руйнувалися. Враховуючи, що понад 90% товарів постачали саме з материкової України, нові кордони помітно вплинули на ціни в Криму. Черги на кордонах збільшують витрати на перевезення, що відповідно відбивається на вартості харчів на полицях. У 2014-му році продукти подорожчали на 50-70%, на деякі групи товарів удвічі, а за два місяці 2015 року ще на 20-25%.

Дорога в Крим – це нині непростий шлях, адже міжнародне залізничне сполучення з півостровом наразі відсутнє. Мандрівка з материкової України до Криму перетворилася на багатогодинну поїздку спершу потягом до українського контрольно-пропускного пункту, потім чотири кілометри – до російського. Сімферополь втрачає свою місію – бути воротами Криму. Колись жвавий та багатолюдний будь-якої пори року залізничний вокзал міста перетворився на примару, де лишилися лише спогади про мільйони туристів, які щороку відвідували Крим.

Міжнародні платіжні системи Visa та Master Card у Криму вже не працюють, для проведення грошових операцій є лише місцеві банки з обмеженим набором послуг – «дочки» російських банків, які, до речі, самі не працюють в анексованому півострові через ймовірність санкцій з боку Заходу. Численні та звичні для курортного регіону пункти обміну валют зачинені й працюють нелегально, як у 1990-ті роки.

Курортний сезон 2014 року, попри обіцянки про мільйони російських туристів, провалився. Засушливий клімат за відсутності постачання води з Дніпра до Північно-Кримського каналу став причиною загибелі врожаю фермерів у степовій, аграрній частині Криму. Повністю загинули посіви рису та сильно постраждав урожай овочів.

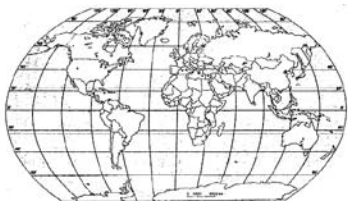
Постраждали й права людини. Під найбільшим пресом опинилися етнічні українці та кримські татари, які не визнають законності «референдуму». Викрадання людей, тортури, вбивства, депортації, арешти та обшуки перетворилися на страхітливу щоденну реальність окупованого Криму.

Ейфорія від приєднання до Росії серед населення півострова вщухла. Крим вже не рясніє триколорами, як рік тому. Організатори заходів з нагоди «референдуму» в Севастополі та Сімферополі навіть скаржаться, що в ці дні населення не бере активної участі у офіційних святах.

У середу, 18 березня, Путін та його камарилья провели з нагоди 1-ї річниці анексії Криму шовіністичний шабаш у центрі Москви, на який людей силоміць зганяли з підприємств, установ та навчальних закладів. Кремлівський диктатор виголосив шовіністичну промову, в якій нагадав росіянам, що Крим – це «сакральна російська земля, з якою пов'язана історія і державність Росії». Цікаво, а де тоді сакральна земля кримських татар? Малоосвічений Путін про це не знає. Раніше головний пахан Росії говорив про те, що Крим необхідно було захопити ще й тому, що там прийняв хрещення князь Володимир, якого Путін назвав «нашим». А чому ж тоді «іхній» князь хрестив наш народ у Дніпрі, на київських кручах? Мабуть, і на Київ з цієї причини слід наслати «зелених чоловічків».

Віталій Портніков,
Сергій Бондар

МІЖНАРОДНА ПАНОРАМА

Президент Росії Володимир Путін з'явився в понеділок, 16 березня, на публіці вперше з 5 березня. Він зустрівся з президентом Киргизстану Алмазбеком Атамбаєвим в Костянтинівському палаці поблизу Санкт-Петербурга.

Посилаючись на спекуляції щодо його стану здоров'я і місцеперебування під час незвично довгої публічної відсутності, Путін

ПІСЛЯ 10-ДЕННОЇ ВІДСУТНОСТІ ПУТІН З'ЯВИВСЯ НА ПУБЛІЦІ

сказав: «Було б нудно без пліток». Атамбаєв, натомість, сказав, що Путін «у відмінній формі».

Путіна не бачили на публіці більше 10 днів, з 5 березня, що спровокувало чутки про його хворобу. Його речник Дмитро Пєсков коментувати ситуацію відмовився, назвавши різноманітні домисли з цього приводу в інтернеті «весняним загостренням». За його словами, Путін «абсолютно здоровий» і має «дуже напружений графік».

Кремль публікував фото і відео з кількох зустрічей Путіна, проте деякі російські ЗМІ заявляли, що вони були зняті раніше. Попри те, що Путін таки з'явився на публіці, причини такої тривалої його відсутності так і залишаються за

Президент Росії В.Путін під час зустрічі 16 березня з президентом Киргизстану Алмазбеком Атамбаєвим

завісою утаємниченості. Деякі політологи припускають, що в

оточенні Путіна після вбивства Бориса Немцова розгорілася

справжня війна. Саме це буцімто й спричинило відсутність російського диктатора. Деякі ж ЗМІ стверджують, що Путін так довго не виходив на люди, бо його нова дружина Аліна Кабаєва народила йому доньку в Швейцарії, і люблячий чоловік був поруч зі своєю коханою. Але найвірогіднішою версією відсутності Путіна є констатація, що він має проблеми з хребтом і протягом 10 днів проходив курс лікування. Підтвердженням цієї версії є замітка в австрійській газеті «Кур'єр», з якої випливає, що один знаний австрійський лікар-ортопед виїздив на замовлення Кремля до Москви, аби провести там Путіну курс процедур, які полегшили б болі в хребті.

ЦИКЛОН ПЕМ І СЛЬОЗИ ВАНУАТУ

Наслідки тропічного шторму Пем у Вануату

Вануату – острівна держава в Тихому океані – потребує негайної допомоги після руйнівного циклону Пем. Про це заявив президент цієї країни Балдвін Лонсдейл. «Негода знищила всі досягнення країни за останні роки і потрібно буде все відбудовувати», – сказав він.

Країна, яка є однією з найбільш уразливих у світі, вже почала отримувати допомогу. Гуманітарні організації заявляють, що цей шторм може бути найгіршим у регіоні. Наразі відомо про вісьмох загиблих, однак, як передбачають, кількість жертв циклону збільшиться. Досі немає зв'язку з найбільш віддаленими островами.

Циклон налетів на Вануату минулої суботи, 14 березня. Швидкість вітру сягала 300 кілометрів на годину. Це призвело до того, що в столиці країни Порт-Віла майже кожен будинок пошкоджено. Пошкоджено також всі лінії електропередач, не працює транспорт і багато працівників єдиної в столиці лікарні не змогли дістатись до місця праці. Основний міст, який з'єднує Порт-Вілу зі східною частиною острова, виглядав так, наче від нього відкусили великий шмат. «Це не просто якийсь хиткий міст. Його зроблено з бетону і сталі, і тепер там стирчать лише сталеві балки. Це показує справжню силу шторму», – розповіли очевидці. Тисячі людей залишилися без даху над головою, а в одному з прилеглих до столиці

сіл, за словами представника місцевої влади, вже є гостра потреба у питній воді.

Президент Вануату Балдвін Лонсдейл, який під час шторму був на конференції в Японії, попросив про міжнародну допомогу. «Гуманітарні потреби нагальні, нам потрібна допомога вже зараз», – цитує Б.Лонсдейла агенція AFP. «Після всіх досягнень, яких ми досягли за останні декілька років, прийшов цей великий циклон і знищив, повністю зруйнував всю нашу інфраструктуру», – сказав президент Вануату. Він назвав шторм «монстром» і заявив, що кліматичні зміни, які вони спостерігали раніше, сприяли катастрофі.

Велике занепокоєння викликає ситуація на південних островах Вануату, що були на шляху шторму. Австралійський Червоний Хрест повідомив, що отримав інформацію про «повне руйнування» на тій території. Координатор Національного управління стихійними лихами Австралії Паоло Малату заявив агенції AP, що до південних островів Вануату його країна направила літаки й гелікоптери, аби оцінити ситуацію.

До Вануату вже почали прибувати також військові літаки США, Японії, Південної Кореї, Австралії та Нової Зеландії з вантажами гуманітарної допомоги.

Циклон Пем завдав шкоди й іншим острівним країнам у Тихому океані, серед яких Кірибаті та Соломонові острови.

ІРАНЬСКА АТОМНА БОМБА: БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?

Рішення щодо ядерної програми Ірану досягне, але в деяких питаннях залишаються розбіжності між Іраном, США та іншими провідними членами світової спільноти. Про це 16 березня заявив міністр закордонних справ Ірану Могамед Джавад Заріф.

Він зустрівся з державним секретарем США Джоном Керрі у швейцарській Лозанні, після чого іранська делегація вирушила до Брюсселя для переговорів з європейськими посадовцями. Неназваний високопосадовець США, зі свого боку, заявив, що Іран має піти на дуже непрості, але необхідні кроки, щоб дати відповіді на занепокоєння, які далі має світ з приводу ядерної програми Тегерана. За словами цього представника, наразі не ясно, чи вдасться досягти загальної політичної домовленості щодо обмеження цієї програми в термін до кінця цього місяця, який встановили учасники переговорів.

Міжнародна спільнота та Іран вирішили минулого року, що до 31 березня мали б досягти постійної політичної домовленос-

Науково-виробничий ядерний комплекс в Бушері (Іран)

ті щодо суперечливої іранської ядерної програми. Остаточну домовленість між шістьма провідними державами світу та Іраном, з технічними подробицями, мають укласти до 30 червня. У світі підозрюють, що Іран намагається чи намагався таємно створити ядерну зброю. Іран заперечує це, але доказів суто мирного, як він заявляє, характеру його ядерної програми досі так і не надав.

Тим часом, впливовий член королівської сім'ї Саудівської Аравії, молодший син короля, колишній глава саудівської розвідки принц Туркі Фейсал застеріг, що угода з Іраном може спонукати інші дер-

жави регіону виробляти ядерне паливо, а потім і ядерну зброю.

«Якщо Іран внаслідок цієї угоди отримає можливість збагачувати уран до будь-якого рівня, такого ж права вимагатиме Саудівська Аравія й багато інших країн», – наголосив він.

Як відомо, Саудівська Аравія позаминулого тижня підписала угоду про ядерну співпрацю з Південною Кореєю, яка передбачає вивчення можливості будівництва в королівстві двох ядерних реакторів. Ер-Ріяд також підписав угоди з ядерної співпраці з Китаєм, Францією та Аргентиною і має намір побудувати 16 атомних реакторів протягом найближчих 20 років.

ВИБОРИ В ІЗРАЇЛІ: ЗНОВУ БЕНЬЯМІН НЕТАНЬЯГУ

Правляча партія «Лікуд», яку очолює нині чинний прем'єр-міністр Ізраїлю Беньямін Нетаньягу, та опозиційний «Сіоністський табір» Іцхака Герцога та Ціпі Лівні – основні конкуренти на виборах до парламенту Ізраїлю – за підсумками підрахунку 99 відсотків голосів вибороли на парламентських виборах, які відбулися у вівторок, 17 березня, відповідно 30 і 24 місць у Кнессеті зі 120. На третьому місці – «Об'єднаний арабський список» з 14 місцями.

Беньямін Нетаньягу вже оголосив результат своєї партії «великою перемогою» й розпочав переговори про створення нового уряду. Разом з поселенським лоббі, правими й релігійними партіями «Лікуд» контролюватиме більше половини місць у Кнессеті. Однак передвиборчі опитування віддавали лідерство «Сіоністському табору», а екзит-поли попервах показували, що й лівоцентристи, й праві отримують по 27 мандатів.

Схоже, що Беньямін Нетаньягу зберіг за собою крісло прем'єр-міністра Ізраїлю

Дострокові парламентські вибори було оголошено після того, як у грудні минулого року розпалася правляча коаліція. Тоді прем'єр-міністр Нетаньягу відправив у відставку міністра фінансів Яіра Лапіда та міністра юстиції Ціпі Лівні.

Намагаючись схилити виборців голосувати за його партію, Беньямін Нетаньягу вдався до безпрецедентного кроку – він всупереч протоколу прибув до Вашингтону не задля зустрічі з американським президен-

том, а для того, аби виступити напередкір Обамі перед обома палатами американського Конгресу й переконати американців відмовитися від будь-яких угод з Іраном, який, на думку Нетаньягу, таємно від світу намагається виготовити ядерну бомбу, щоб погрожувати Ізраїлю.

За повідомленнями зарубіжної преси підготував Хома Мусієнко
Фото AP

УКРАЇНА І СВІТ

Протягом 16-17 березня президент України Петро Порошенко здійснив робочий візит до Німеччини, під час якого мав зустрічі з федеральним президентом Німеччини Йоахімом Гауком, федеральним канцлером Ангелою Меркель та головою Бундестагу Норбертом Ламмертом. Напередодні поїздки до ФРН Порошенко виступив із заявою, в якій гнівно осудив дії Путіна й відраджених ним в Україну військ. Український президент наголосив, що закличе Захід вдатися до ще більш відчутних санкцій, аби поставити кремлівського диктатора на місце. Обурення Порошенка викликало продовження сепаратистами та регулярними російськими військами, кількість яких на Донбасі нині обчислюється 14 тисячами осіб, обстрілів українських позицій та житлових кварталів донбаських міст і містечок.

Вже прибувши до Німеччини, Порошенко заявив, що Мінські домовленості зазнали провалу. «Правда полягає в тому, що угода не працює», – сказав український президент в інтерв'ю впливовій газеті Bild. За його словами, угода, підписана у Мінську, стала «для нас надією, а не реальністю». Порошенко звинуватив Росію в порушенні режиму припинення вогню. «Щодня з російського боку знову стріляють, часто понад 60 разів на день – у цілому перемир'я порушувалось 1100 разів», – сказав він.

Після цього інтерв'ю, Петро Порошенко був переконаний, що Ангела Меркель зустріне його пропозицію щодо санкцій з розумінням й принаймні пообіцяє подумати над їх посиленням. Однак федеральний канцлер відповіла на таку пропозицію різкою відмовою, заявивши, що ставити це питання на порядок денний можна буде тільки в червні, коли стане зрозумілою нова тактика Путіна на Донбасі. Так само різко негативно поставилася фрау Меркель й до нових пропозицій Порошенка стосовно поставок в Україну оборонної зброї. Лідерка Німеччини вважає, що такий крок ще більше розпалить пожежу на Донбасі й змусить Путіна вдатися до ще більш масштабного вторгнення в Україну. Своєю позицією Меркель нещодавно нав'язала й Обамі. І тепер він відповідає на закиди республіканців у Конгресі відмовкою, що непоставки оборонної зброї Україні – це, мовляв, спільна позиція ЄС та США.

Нинішній візит до Німеччини став для Порошенка холодним душем. Однак він після спілкування з Меркель намагався не подавати виду, що дістав облизня. Перед журналістами й українською громадою Німеччини, яка чатувала на Порошенка під стінами Бундестагу, він оцінив свій візит до ФРН як «дуже успішний» і висловив

сподівання на продовження конструктивної співпраці. Такі фрази зазвичай кажуть тоді, коли ні до чого конкретного домовитися не вдалося. Позитивами для Порошенка від зустрічей з німецькими високопосадовцями була хіба що домовленість про виділення Німеччиною Україні 500 мільйонів євро та заповнення спікера Бундестагу Норберта Ламмерта стосовно ратифікації угоди про асоціацію між Україною та ЄС, яку заплановано в німецькому парламенті на 26 березня.

До речі, під час зустрічі з Ламмертом П.Порошенко пригадав йому поведінку двох німецьких парламентарів, які на порушен-

ня деескалації ситуації на Сході, ми ефективно працюємо в напрямку проведення реформ. Україна прийняла надзвичайно важливе рішення з імплементації меморандуму з Міжнародним валютним фондом. Ми ухвалили надзвичайно важливе рішення щодо судової реформи, кроків по боротьбі з корупцією, чітко скоординовані дії з імплементації угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Я неодноразово наголошував: війна не є виправданням непроведення реформ. Наші рішучі дії на сьогоднішній день мають беззастережну підтримку Німеччини і Європейського Союзу. Для нас це є надзвичайно важливо».

ПЕТРО ПОРОШЕНКО В НІМЕЧЧИНІ

Петро Порошенко під час відвідин героїчного розвідника Володимира Гери в Дрезденському військовому шпиталі

ня норм міжнародного права відвідали окуповані території на Донбасі, що відразу ж було використано російською пропагандою. Йдеться про депутатів Бундестагу від опозиційної Лівої партії Вольфганга Герке та Андрія Гунка, які разом з депутатом Держдуми РФ від Ростовської області, комуністом Володимиром Безсоновим відвідали Донбас. Метою своєї подорожі вони назвали передачу гуманітарної допомоги для лікарень. Однак у Донецьку німецькі депутати, за їхнім же твердженням, зустрілися з лідером самопроголошеної «ДНР» Олександром Захарченком. Путінська пропаганда відразу ж заволадала на весь світ: «Ополченців підтримує німецький Бундестаг!».

Виступаючи перед журналістами, Петро Порошенко так прокоментував позитиви від нинішнього візиту до Берліна: «Ми дуже вдячні німецькому уряду за прийняте рішення про виділення 500 мільйонів євро на підтримку України, в тому числі 200 мільйонів, які виділятимуться на макроекономічну підтримку. Ми сподіваємося, що до 1 квітня угоду буде підписано. Робота в цьому напрямку ведеться достатньо ефективно й інтенсивно».

Ще хотів би наголосити на тій тематиці, яка не дуже часто піднімається в Європейському Союзі. Україна веде наполегливу боротьбу не лише з

Втім, це лише голі слова. Бо в Німеччині, як і в інших країнах Євросоюзу, навпаки, не бачать «рішучих дій» Києва в напрямку реформ, а тому й гроші виділяють вкрай неохоче. Напередодні візиту Порошенка міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр в інтерв'ю інформаційній агенції DPA, яке він дав 13 березня, закликав українську владу до якнайшвидшого проведення запланованих і обіцяних нею реформ – зокрема, в боротьбі проти корупції, якою просякнута всі пори українського суспільства, та в галузі поліпшення управління.

У понеділок, 16 березня, П.Порошенко відвідав військовий шпиталь Бундесверу, де зустрівся з міністром оборони Німеччини Урсулою фон дер Ляєн. Наш президент оглянув приймальне відділення невідкладної медичної допомоги та ознайомився з історією лікування українських військових учасників АТО.

«Ми домовилися з фрау міністром про регулярні поїздки німецьких лікарів, які визначатимуть тих поранених українських воїнів, що потребують якісної медичної допомоги за кордоном. Наша співпраця в частині передачі медичного обладнання для українських шпиталів також ефективно продовжуватиметься», – зазначив П.Порошенко.

Ангела Меркель відмовилася посилювати санкції проти Росії й поставити Україні оборонну зброю

Першим шпиталем, якому допомагатиме Німеччина, стане лікарня для поранених військовослужбовців у Запоріжжі. Міністерство оборони Німеччини направить для неї медичне обладнання: один апарат штучного дихання, два медичних монітори відстеження стану поранених, один електрохірургічний прилад, три медичних транспортних засоби, один медичний фармацевтичний холодильник, три ультразвукових небулайзери і автоматичний прилад вимірювання тиску.

«Ми домовились, що процес передачі обладнання буде поширено й на інші клініки, де професійні українські лікарі матимуть можливість більш якісно та ефективно допомагати пораненим українським солдатам», – повідомив Порошенко.

У свою чергу, німецький міністр оборони відзначила: «Ми інтенсифікуватимемо цю співпрацю, будемо передавати обладнання та санітарні матеріали до лікарень в Україні». За її словами, 15 березня німецькі лікарі прибули до України, щоб відібрати на лікування тяжко поранених українських військовиків. Фінансування витрат, пов'язаних з транспортуванням в обох напрямках, лікуванням та реабілітацією, здійснюватиметься німецькою стороною.

Дуже щемним моментом візиту Порошенка до Німеччини стали відвідини в Дрездені відважного українського розвідника Володимира Гери – учасника АТО, старшого лейтенанта 24-ї механізованої бригади Збройних сил України, який дістав тяжкі поранення, що призвели до повного паралічу.

Мужній розвідник лікується в Дрездені завдячуючи допомозі українських дипломатів та волонтерів. Президент України Петро Порошенко вручив йому військовий орден Богдана Хмельницького III ступеня. «Вся Україна пишається тобою, Володю. Так народжу-

ються українські герої. Україна нині проходить величезні іспити. З того, як ти тримаєшся під час цих іспитів, має брати приклад вся наша країна», – сказав Петро Порошенко пораненому розвіднику.

Володимир Гера ціною власного здоров'я врятував своїх побратимів. 31 серпня 2014 року він прикривав відхід близько 400 бійців, які брали участь в обороні Луганського летовища. Зайнявши позицію на 12-поверховому корпусі металургійного заводу, він коригував вогонь нашої артилерії, в результаті чого отримав тяжкі осколкові поранення руки, легенів та хребта. Українські лікарі зробили йому низку операцій, однак поранений боєць залишався паралізованим. У лютому його перевезли на лікування до Дрездена. Йому вже проведено низку складних операцій, остання на руці – 11 березня. Є надія, що Володя ходитиме. Президент подякував матері Володимира Гери за те, що виховала такого сина. Порошенко обговорив з лікарями стан хворого та необхідні кроки для одужання, він доручив міністру охорони здоров'я взяти під особистий контроль реабілітацію героя.

Дводенний робочий візит Петра Порошенка до Німеччини підтвердив тепер вже очевидну істину: Україна має дякувати світові за підтримку, в тому числі й фінансову, але зупинити Путіна вона зможе тільки сама. В бійку з цим новітнім Гітлером, який нещодавно визнав, що під час анексії Криму був готовий задіяти ядерний арсенал Росії, ані США, ані Німеччина, ані тим більше Франція не встрайватимуть. Вони й далі висловлюватимуть глибоку стурбованість і спостерігатимуть, як Україна спливає кров'ю в битві з азійською ордою не тільки за свою незалежність, а й за мир та спокій в усьому світі.

Тарас Гнип
Спеціально
для «Нової газети»
Фото з сайту
Президента України

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

– Леоніде Макаровичу, торік Ви говорили, що, незважаючи на 80-річний вік, готові взяти в руки зброю й воювати за Україну. З яким настроєм Ви нині, щодня дивитеся новини, коли, наприклад, бачите кадри, на яких українці стають на коліна вздовж дороги, якою везуть загиблих на Донбасі військовиків?

– Я – людина, в житті якої були і хороші, і погані, і радісні, і драматичні дні, але я вважаю, що такого драматичного стану нашої держави і нашого народу за всю мою політичну кар'єру ще не було. Це найскладніший період нашої української історії. Що відчуваю? Звичайно, біль. Звичайно, розчарування. Звичайно, це речі, які не вкладаються в голову.

Я хочу вам навести одну розмову, яка у нас була на засіданні глав країн СНД у Москві. Сиділи за одним столом всі глави держав СНД і провалили прес-конференцію. І хтось із журналістів поставив запитання мені і Єльцину, що, мовляв, у Європі і на наших телеканалах починають говорити, що можлива війна між Росією і Україною... Єльцин не дослухав запитання, вказав на скроню і сказав: «Ви що, з глузду з'їхали? Яка війна? Як можна навіть думку допустити, що можлива війна Росії з Україною, будь яку можливість військового конфлікту?». Це, говорив Єльцин. Він тоді згадав нашу історію і почав розповідати про Переяславську раду, про охолодження братерських відносин двох народів. Так, можуть бути різні протиріччя, але війна – це безумство! Божевілля! Журналіст дивиться на мене, а я кажу, що повністю згоден з Борисом Миколайовичем, це справді неможливо. Ось, як тоді було, як ми дивилися на ту складну ситуацію, і яким бачили можливе її вирішення.

А сьогодні вже ніхто навіть не дивується відкритій агресії з боку Росії, звикають потроху, що вона веде війну проти України. Анексувала Крим і фактично вже забрала частину Донбасу. Ніхто й не дивується. Фактично йде війна.

– Нещодавно Ви заявили, що переговори в Мінську принижують Україну, і якщо ці переговори не дають результатів, то потрібно міняти їхній формат. Ви й зараз так вважаєте?

– Так, я й зараз повторив би ці слова і ось чому. Тому що був Будапештський меморандум, коли США, Велика Британія і Росія (до них пізніше приєдналися Франція й Китай) ухвалили меморандум, в якому записали, що вони гарантують Україні територіальну цілісність, недоторканість і суверенітет, тому що вона

добровільно відмовилася від ядерної зброї. Цей меморандум чинний і сьогодні. Ніхто його не скасовував. Росія, що, правда, від нього відмовилася, але це не означає, що повинні відмовитися США та інші держави.

Я ставлю запитання: чому ніхто навіть не порушить питання, не ініціює хоча б міжнародну конференцію або міжнародну зустріч, щоб нагадати світові і собі про те, що Україні дали такі гарантії? Навіть якщо ми просимо розглянути питання про надання Україні не наступальної, а оборонної зброї, щоб відстояти свою свободу і незалежність, нам кажуть: «Ні, це може не сподобатися Росії». Тоді про що ми говоримо, про які міжнародні угоди?! Якщо Росія їх не виконує, тоді ніхто не виконує. На-

Тепер про Мінські угоди. Їх підписали люди, які не наділені високою державною владою. Такі речі, як незалежність України, її територіальна цілісність повинні підписувати перші особи, президенти – Порошенко й Путін. Якщо потрібно, щоб це питання розглянуло міжнародне співтовариство, давайте розглянемо в рамках Будапештського меморандуму. Ми відмовилися дуже легко від Женевського формату, поговорили про так званий нормандський формат, поговорили про всі формати, а спираємося тільки на Мінський протокол, на Мінські угоди, які підписали люди, які не наділені високою державною владою, до того ж сепаратисти. Я до такого документа не маю великої довіри, тому що це не той документ, що виходить на вищі

Леонід Кравчук: «...Я сказав би Путіну, що Україна ніколи не буде вашою послушницею. Ніколи! Ми будемо або мертвими, або вільними!»

ЛЕОНІД КРАВЧУК: «У МЕНЕ ОДНА ЛЮБОВ – УКРАЇНА»

Перший президент новітньої незалежної України про російську агресію й Путіна, ядерний арсенал України й Будапештський меморандум, «батька» Лукашенка й свою пенсію

Леонід Кравчук, Станіслав Шушкевич і Борис Єльцин після підписання Біловезької угоди, яка поставила хрест на існуванні Радянського Союзу

віщо їх було ухвалювати? І взагалі, після того, що сталося, хто всерйоз ставитиметься до всіх цих меморандумів?!

ешелони влади. Але тепер я бачу, що який би документ ми не ухвалили, Росія його все одно не виконуватиме.

Якщо ми зберемо міжнародну конференцію в рамках Будапештського меморандуму, Росія туди не поїде. Вона

відмовиться брати участь. Буде черговий політико-пропагандистський акт проти конкретних винуватців, який не дає ніяких конкретних результатів, тому що не тягне за собою санкцій. Санкції нині застосовуються переважно економічні. Я думаю, що сказати, що вони не діють, було б неправильно. Але, напевно, ці санкції потрібно посилити, щоб збільшити тиск на Росію. Іншого шляху я не бачу.

Якщо Росія добровільно не хоче відмовитися від агресії та роздібнення територій України, то, звісно, треба робити якісь кроки. Але ми самі повинні також проводити реформи, зміцнювати оборонну силу, об'єднувати людей навколо захисту своєї батьківщини. Ніхто за нас цього не зробить. Це все в рамках українського суспільства. Ми нікого й не просимо за нас працювати. Ми просимо лише в цій ситуації нам допомогти, оскільки маємо на це право, зафіксоване в міжнародних актах.

– Україна підписала Будапештський меморандум і приєдналася до договору про нерозповсюдження ядерної зброї, таким чином

фактично відмовившись від ядерної зброї в обмін на гарантії територіальної цілісності. Історія не має умовного способу, але якби можна було повернути час назад, то чи потрібно було підписувати цей меморандум, чи було це помилкою, якщо гарантії суверенітету й територіальної цілісності не виконуються? Ваш наступник Леонід Кучма підписав цей меморандум. А якби не підписав?

– Якби я був замість Кучми, то я теж підписав би. Річ у тім, що на кожній зі 165 ядерних шахт, які були в Україні, стояли ядерні боеголовки, які Україна не виробляла, всі вони були виготовлені в Росії. У 1998 році згідно з протоколом завершувався термін фізичної дії боеголовки, і їх треба було замінювати. Україна їх не виробляла і виробити не могла, бо це – мільярди й мільярди доларів, плюс технології, ви ж розумієте, не пістолетів, а ядерних боеголовки. Я ставлю і собі, і тим, хто, може, не знає деталей, запитання: де ми могли взяти ці боеголовки, щоб їх замінити? Чи, може, нам Росія їх продала б? Ми могли потрапити в такий капкан, з якого вирватися було б неможливо. Ми це розуміли. Тільки сьогодні хочуть використовувати це як політичний удар по комусь, щоб знайти винного. Ситуація так склалася, і не це головне. Не ядерна зброя має стати захистом від конфліктів і воєн, а тільки взаєморозуміння. Іншого шляху немає. Перший шлях приведе до катастрофи. Другий – до миру й взаєморозуміння. Тому я теж підписав би цей меморандум, щоб згодом Україна не стала заручницею ядерної зброї.

– Як Ви вважаєте, наскільки велика загроза того, що події, які нині відбуваються на Сході України, відбудуться і в Білорусі? Враховуючи військові бази Росії, які знаходяться в Білорусі, то й зеленим чоловічкам приходити не треба...

– Я думаю, що якщо не зупинити імперських замашок, а, точніше, імперської філософії російської влади на чолі з Путіним для відновлення великої Росії в межах царської Росії, а може, й ширше, то не тільки Білорусь, а й країни Балтії, і Польща можуть стати об'єктом відповідної дії. І вже ми дізнаємося, що й проти Польщі, і проти країн Балтії, і проти Німеччини посилюється інформаційна атака. Я знаю, як велася така атака на Білорусь, коли ваш президент Лукашенко спробував захистити свої інтереси. Московський телеканал НТВ зробив п'ять або шість передач про нього (одну з них я дивився), де розтоптав президента, обізвавши його і корупціонером, і узурпатором влади, і ким завгодно. Я не хочу говорити, так це чи ні. Я хочу сказати, що якщо для Росії вирішується питання відновлення імперії,

то рішення цього завдання не зупинить Росію ні перед ким – ні перед Білоруссю, ні перед Польщею, ні перед ким. Це повинні розуміти всі.

– А що може зупинити Росію?

– Тільки єднання народів. Якби кожна країна Європи вважала, що вона може самостійно встояти проти Росії, то навіщо тоді НАТО, навіщо інші політичні союзи й міжнародні організації?! Всі розуміють, що жодна країна не вирішить цього завдання окремо. Тому й об'єднуються. Але якщо йдеться про Україну, то вважають: нехай вона сама вирішує це питання, ми Росію не дратуватимемо. Але ж чи встоїть са-

Три экс-президенти України

мостійно Україна проти агресії Росії? Ні, не встоїть. Тому тільки через єднання народів порятують від цієї агресії, яка триватиме, доки житиме Путін. І вона торкнеться не тільки України.

Я читав багато документів Європарламенту. Вони закликають лідерів окремих країн не виступати з гаслами та політичними заявами, які розхиляють спільну позицію Європи. Коли я говорю про єдність, то маю на увазі саме єдність. Якщо санкції, то всі їх виконують. А нині, що ми бачимо. Як тільки Путін скаже два примирливі слова, то з Франції відразу ж ідуть заяви: «Містралі» можуть бути поставлені». Мене дивує, коли президент Франції Франсуа Олланд офіційно каже, що в нього немає даних, що на території України перебувають російські війська. У НАТО є такі дані? Є. НАТО заявляє про це? Так. А країна-член НАТО не знає. Чи це серйозно, чи заради гри слів?

Коли я говорю про єдність, то має бути єдиний фронт народів – не допустимі розхилення спільної позиції цивілізованого світу, розмивання міжнародних принципів, створених цивілізацією інститутів. Так, вони недосконалі, так, є проблеми, але сьогодні на них тримається світ. І як тільки хтось хоче їх розтоптати, його потрібно зупинити загальним фронтом. Бо інакше почнеться хаос і тотальне беззаконня. Ось моя позиція.

– Якби Ви сьогодні керували Україною, що Ви зробили б, перш за все, щоб змінити ситуацію на Сході України?

– Якби я був президентом, перше, що зробив би, поїхав у Москву до Путіна.

– І що б Ви йому сказали?

– Я йому сказав би те, що вам зараз кажу, тільки більш точно і з фактами. Або ми вдвох вирішимо цю проблему, щоб люди не гинули, або світ поставить тебе на місце. Я йому сказав би, що його філософія російського світу – це фікція, бо в філософії російського світу написано «допомагати й обороняти російськомовних та етнічних росіян», а ви роби-

до світової громадськості, нехай вона вирішує. Я б з цього почав. Але якщо ви зазіхаєте на нашу територіальну цілісність, на наш суверенітет, то ніколи, якщо залишиться живим бодай один українець, ми не погодимося з цим.

– На тлі міського переговорного процесу рейтинг Олександра Лукашенка в Білорусі зростає, поліпшується його міжнародний імідж, незважаючи на наявність політичних в'язнів в Білорусі та порушення прав людини. Наприкінці цього року в Білорусі мають відбутися п'яті президентські вибори і мало хто сумнівається в їх результатах. Ви, як перший президент незалежної України, після якого країною правили ще чотири президенти, як оцінюєте роль Олександра Лукашенка в історії Білорусі?

– Це дуже складна тема. Методи керівництва – демократія, свобода, верховенство права, свобода слова. Це концептуальні речі, які лежать в основі демократії, демократичних шляхів розвитку Європи, цивілізованого світу. Про це можна говорити багато, і я не думаю, що тут президент Лукашенко отримає позитивні оцінки. Але треба говорити й про те, що ця людина тримає ситуацію в Білорусі понад 20 років. І ситуація ця не небезпечна для внутрішнього життя Білорусі. Я

мої критичні або хвалебні зауваження. Я цього не допускаю. Тому чи буде притягнутий Янукович до суду, чи не буде, напевно, це залежатиме від багатьох складових і фактів. Якщо суд (Гаазький або інший) ухвалить якісь рішення, оцінить факти, тоді можна буде судити. А апіорі говорити, постане чи не постане, я просто не беруся.

– В Україні – чотири колишні президенти, троє з них мешкають в Україні. Що має від держави колишній президент?

– Наша пенсія – нуль гривень. Нуль! У нас немає ні в кого президентської пенсії. Я отримую пенсію народного депутата, тому що я, слава Богу, був народним депутатом. Кучма також має пенсію народного депутата. Ющенко ще не пенсіонер. Ми президентської пенсії не отримуємо. Наш парламент і президенти, які приходять (я про це не вперше кажу), не змогли вирішити питання про забезпечення колишніх президентів. Тому що Верховна Рада, схоже, має іншу точку зору, що нам не потрібні були президенти, і тому нехай живуть як хочуть.

– Наприклад, у США колишній президент закладає бібліотеку, фонд, ще певні функції представницькі у нього є. А які у Вас нині функції?

– Суспільні. Я, наприклад, голова Української Ради миру, є така громадська організація. Її раніше очолювали досить відомі люди України, як наприклад, наш відомий письменник Олесь Гончар... Я займаюся громадськими справами, був головою Конституційної асамблеї, готував проект нової Конституції. Але прийшла нова влада, і ця організація закрилася, і я зараз цим не займаюся в рамках цієї організації. Але займаюся на громадських засадах, зокрема, обговоренням конституційних проблем через ЗМІ та інші можливі форми. Разом з різними людьми, громадськими діячами, колишніми депутатами, вченими ми обговорюємо ці питання, пропонуємо певні концептуальні речі і формулюємо пропозиції. Коротше кажучи, знаходжу собі роботу.

– Чи можна сказати, що Ваш досвід є затребуваним в Україні?

– Я сам себе затребував (сміється – ред.). Я не сиджу й не чекаю. Бачу, що Україна в такому важкому стані, і я вважаю обов'язком людини, яка щось знає і щось може, не сидіти склавши руки, а висувати пропозиції. Якщо критикувати, то у справі. Ніяких амбіцій у мене немає, ніяких рухів до високих зарплат і доходів я не роблю. В мої роки мені це не потрібно. У мене є одна єдина любов – Україна.

Інтерв'ю провела Ганна Совсь Радіо «Свобода»

Пенсіонер Леонід Кравчук зі своїми улюбленицями

те все, щоб їх якомога більше було вбито, тому що на Сході України гинуть і росіяни, і українці, і сини Росії, і сини України, слов'яни, етнічні росіяни й російськомовні. Якщо філософія російського світу означає, що того, хто не згоден, треба знищити, тоді це фашистська філософія. І я сказав би Путіну, що ми вміраємо за свою землю, за кожний її сантиметр; ви можете нас знищити, але Україна ніколи не буде вашою послушницею. Ніколи! Ми будемо або мертвими, або вільними! Це народ, який заслуговує історичної поваги.

Я запропонував би йому такий шлях. Скажіть, що вам в даному випадку не підходить? З чим ви не згодні (хоча це досить умовно, так як ми самі визначаємо свою політику). Але я хочу знати, з якою політикою України і чому ви не згодні? Давайте вирішимо це питання. Якщо ні, тоді ми звертаємося

бував у Білорусі, бачив, які там зарплати і порядок. У цій ситуації, саме в цій ситуації колишніх країн Радянського Союзу, наявності Росії і позиції Білорусі щодо Росії, я б не говорив, що Лукашенко угробив Білорусь.

– Як Ви думаєте, чи постане коли-небудь Віктор Янукович перед українським або міжнародним судом?

– Моя позиція така. Я, як і всі, чув, про що говорить Генеральна прокуратура України, наші Служба безпеки, Міністерство внутрішніх справ, про що говорить влада, що володіє інформацією і фактами відносно будь-якої людини, в тому числі й Віктора Януковича. Особисто я маю свою точку зору з приводу Януковича, причому дуже точну і, на мій погляд, дуже широкую. Але я можу сказати про це тільки в присутності Януковича. Я не хочу говорити про людину, з якою працював, без можливості відповісти на

В УКРАЇНІ

ВЕРХОВНА РАДА
ВИЗНАЧИЛА СТАТУС
«ОКРЕМИХ РАЙОНІВ»
ДОНБАСУ

Верховна Рада України визначила 17 березня межі «окремих районів» Донецької та Луганської областей, на яких може діяти особливий режим самоврядування, та внесла зміни до відповідного закону. Ці законодавчі зміни ініціював президент України Петро Порошенко.

Згідно з внесеними змінами, райони Донбасу, які контролюють самопроголошені «ДНР» і «ЛНР», отримають спеціальний статус лише після проведення місцевих виборів за українським законодавством. Закон визначає, що на таких виборах має бути гарантоване спостереження ОБСЄ та інших міжнародних організацій.

Мапа розмежування «окремих районів» Донбасу, складена за координатами, ухваленими Верховною Радою за Мінським протоколом від 19 вересня. Вона суттєво відрізняється від реального розташування військ України та бойовиків.

Парламент підтримав два проекти постанов щодо населених пунктів Донецької та Луганської областей. За президентську постанову про визначення окремих районів Донецької та Луганської областей, в яких запроваджується особливий порядок місцевого самоврядування проголосували 296 депутатів.

Згідно з документом, ці райони – між кордоном з Росією та лінією розмежування, зафіксованою у додатку до Мінських угод, підписаному 19 вересня 2014 року.

Також парламент проголосував за постанову про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської області тимчасово окупованими територіями.

КИЇВ ПРОСИТЬ ООН ТА ЄС
ВВЕСТИ МИРОТВОРЦІВ
В УКРАЇНУ

Верховна Рада попросила 17 березня ООН та Раду Євросоюзу ввести миротворців в Україну. За відповідне рішення проголосував 341 народний депутат.

Таким чином Верховна Рада прийняла постанову про схвалення звернення від імені України до Ради Безпеки Організації

Об'єднаних Націй та Ради Європейського Союзу стосовно розгортання на території України міжнародної операції з підтримання миру та безпеки (№2379). Автором постанови є президент Петро Порошенко.

«Терористичні формування «ЛНР» та «ДНР», які діють під керівництвом та фінансуються Російською Федерацією, вчиняють акти тероризму, військові злочини та інші протиправні дії. Унаслідок таких дій щодня гинуть військовослужбовці та цивільне населення України», – вказано у пояснювальній записці.

На думку Порошенка, розгортання в Україні міжнародної операції з підтримання миру та безпеки дозволить забезпечити ефективну імплементацію Мінських домовленостей, насамперед, в частині невідкладного та всеохоплюючого припинення вогню, відведення всіх важких озброєнь, виведення всіх іноземних збройних формувань, військової техніки та найманців з території України, а також роззброєння всіх незаконних збройних формувань.

ПУТІН МОЖЕ ПЕРЕЙТИ
ДО ПОВНОМАСШТАБНОЇ
ВІЙНИ ПРОТИ УКРАЇНИ

Повномасштабну війну з Україною президент Російської Федерації Володимир Путін може почати в квітні-травні цього року. Про це в ефірі «Свободи слова» у понеділок, 16 березня, сказав народний депутат, голова фракції «Блок Петра Порошенка» Юрій Луценко, закликавши до посилення обороноздатності української армії.

За словами політика, загроза повномасштабної війни справді існує. «Загроз в Україні набагато більше, ніж загроза з цієї сірої зони АТО», – сказав Луценко й додав: «Ми маємо загрозу повномасштабного військового конфлікту, який може початися в квітні-травні з боку Російської Федерації. Дані розвідки й аналітичні записки свідчать про велику концентрацію бронетанкових військ, їхніх других-третьох ешелонів, активізації розвідувальної діяльності... Це може свідчити про те, що Путін, не здійснивши план А (відділення російськомовної частини населення), а також план Б (організації бунту в столиці України), може перейти до плану В – повномасштабної війни».

ПЕТРО ПОРОШЕНКО
ЗАКЛИКАВ БОЙКОТУВАТИ
ЧЕМПІОНАТ СВІТУ
З ФУТБОЛУ В РОСІЇ

Президент України Петро Порошенко запропонував 16 березня бойкотувати чемпіонат світу з футболу 2018 року, який прийматиме Росія. Про це він заявив в інтерв'ю німецькому виданню Bild.

«Завжди говорилося, що футбол не має нічого спільного з політикою і треба їх розмежовувати. Але як це можливо? Наш найуспішніший клуб «Шахтар» грає протягом кількох місяців у Львові, тому що російські солдати зайняли Донецьк. Я думаю, що має бути бойкот цьому чемпіонату. Поки російські війська в Україні, я вважаю розігрувати Кубок світу в цій країні аморально», – сказав Порошенко.

Після початку конфлікту в Україні низка європейських політичних діячів закликали бойкотувати чемпіонат світу 2018 року в Росії. Однак президент ФІФА Йозеф Блаттер неодноразово заявляв, що «футбол поза політикою» і ЧС-2018 пройде в РФ. Втім, збірні Росії та України буде розведено по різних групах при жеребкуванні, якщо українська команда потрапить на турнір. Однак минулого тижня віце-президент ФІФА Джефрі Вебб висловив думку, що в нинішніх російських умовах через зростання проявів расизму не можна проводити чемпіонат світу з футболу на російських полях.

НАДІЯ САВЧЕНКО
ВІДНОВИЛА БЕЗСТРОКОВЕ
ГОЛОДУВАННЯ

Українська льотчиця-героїня Надія Савченко, яку Росія незаконно й безпідставно утримує в московському СІЗО від літа минулого року, поновила голодування. Попереднє голодування тривало понад 80 днів Надія Савченко припинила менше двох тижнів тому. Наразі українські лікарі оцінюють її стан здоров'я як задовільний, але застерігають від поновлення такої акції протесту.

Після десяти днів виходу з голодування українська льотчиця вимагає від слідчих Росії відреагувати на докази її невинності. Про це повідомив один з її адвокатів Марк Фейгін. «На жаль, вона не дослухалася до рекомендацій лікарів і наших прохань. Вона вважає, що єдиним способом вирішення ситуації може бути, як мінімум, зміна її запобіжного заходу. Вона вважає себе невинною й покладає відповідальність на слідчий орган, який протягом 9 місяців не реагує на докази її невинності», – зазначив адвокат.

«Відмовляюсь від вживання їжі й оголошую безстрокове голодування з причини дій, що порушують міжнародне законодавство, слідчим комітетом РФ по відношенню до мене і бездіяльності на ці порушення влади Росії», – написала На-

дія Савченко. Її лист Марк Фейгін оприлюднив у своєму твітері.

МАТЕРІАЛИ ПРОТИ ПУТІНА
Й ШОЙГУ ДЛЯ ГААГИ

Україна збрала матеріали для подачі другої заяви в Міжнародний кримінальний суд в Гаазі щодо висловлювань президента Росії Володимира Путіна й міністра оборони РФ Сергія Шойгу стосовно Криму. Про це 18 березня на брифінгу повідомив міністр юстиції України Павло Петренко.

«Також проводилася експертиза висловлювань Путіна й Шойгу у фільмі, який транслювався в Росії з приводу захоплення Криму. Ці матеріали разом з експертними оцінками ми зараз зібрали й передаємо до Генеральної прокуратури, і саме вона взаємодітиме з міжнародними прокурорами даного суду», – заявив він. Петренко уточнив, що йдеться про Міжнародний кримінальний суд в Гаазі. Міністр також нагадав, що Верховна Рада в лютому ухвалила постанову стосовно заяви до цього суду згідно з оцінками тих злочинів, які було скоєно російськими посадовими особами й російськими військовиками, а також тих осіб, яких вони підтримали на Сході України і в Криму.

Глава Мінюсту нагадав, що першою заявою до Гааги були матеріали стосовно злочинів, скоєних Януковичем та його оточенням. За його словами, цю заяву було надіслано минулого року й вже відбулася перша комунікація міжнародних прокурорів з Генеральною прокуратурою України.

Підготувати позов проти Путіна й Шойгу до Гааги доручив Мінюсту та МЗС разом з Генпрокуратурою прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк.

СУД ЗААРЕШТУВАВ
МАЙНО ВЛАДОМОЖЦІВ
ОКУПОВАНОГО КРИМУ

Як повідомила прес-служба Генеральної прокуратури України, Печерський суд міста Києва заарештував майно представників «влади» Криму на 1,2 мільярда гривень.

Суд підтримав клопотання Генпрокуратури і наклав арешт на нерухоме й рухоме майно депутатів Верховної Ради Криму, а також самопроголошених керівників незаконно сформованих органів влади автономії. Зокрема, під арешт потрапило майно «прем'єра» Криму Сергія Аксьо-

нова (кличка в кримінальних колах Гоблін) та «спікера держради Криму» Володимира Константинова.

За даними ГПУ, загалом заарештовано 67 транспортних засобів, майже 70 житлових і нежитлових приміщень та інше майно, яке розташоване, в тому числі, на території материкової частини України. Орієнтовна вартість арештованого майна становить 1,2 мільярда гривень.

Генпрокуратура розслідує низку кримінальних проваджень щодо депутатів Верховної Ради Крим, а також самопроголошених керівників незаконно сформованих органів влади Криму. Їх підозрюють у співучасті у насильницькій зміні конституційного ладу, зміні меж території України, у державній зраді, яка виявилася в наданні іноземній державі та її представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, а також в участі в цілій низці інших кримінальних злочинів.

ДОВОЄННИЙ ЖУРНАЛ
ПЛАСТУ «ВОГНІ» –
В ІНТЕРНЕТІ

Усі 60 випусків журналу «Вогні» 1931-1939 років (це повна колекція передвоєнного молодіжного часопису, який видавала заборонена тоді організація української молоді Пласт) опубліковано в електронному архіві визвольного руху. Про це інформує на своїй сторінці у фейсбуці Центр досліджень визвольного руху. Відтепер їх можна погортати у режимі он-лайн.

Місією журналу «Вогні» була підтримка таємних пластових гуртків та самовиховання української молоді. Як зазначалось під назвою видання, це був «ідеологічний журнал нового покоління». Сам Пласт був осередком виховання молоді в дусі підготовки до майбутньої боротьби за свободу України та збереження національної ідентичності.

Певний період часу це був єдиний журнал української молоді в світі. Саме тут вперше почав публікуватись відомий український поет Богдан-Ігор Антонич. Як розповів упорядник колекції Юрій Юзич, у виданні публікували інтелектуальні та історичні статті, поезію та оповідання, дискусійні статті щодо практики і методів організації виховання молоді. Редагували його Євген-Юлій Пеленський, Василь Кархут, Осип Рудакевич, Роман Олесницький та Богдан Кивелюк. Читачами журналу «Вогні» були члени таємних пластових гуртків і куренів, а також шкільна й студентська українська молодь на окупованих Польщею та сталінським СРСР територіях.

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

Катерина Кіндрась,
власний кореспондент
«Нової газети» в Америці

У містечку Фергюсон (штат Міссурі), яке населене здебільшого афроамериканцями й яке стало знаменитим на всю Америку після расових заворушень влітку минулого року, знову неспокійно. 12 березня правоохоронні органи заарештували тут 20-річного Джефрі Вільямса, який перед тим поранив двох поліцейських під час нової хвилі протестів, спровокованих висновками розслідування, проведеного Міністерством юстиції США, наслідком якого стала відставка шефа місцевої поліції Томаса Джексона.

За попередньою інформацією, Джефрі Вільямс, який тепер відбрікується, стверджує, що влучив у поліцейських випадково, стріляючи в учасників масової бійки, які його буцімто побили, діяв сам, зробивши кілька пострілів зі свого автомобіля в бік поліцейських. Вільямсу нині пред'явлено обвинувачення в замаху на вбивство. Якщо хлопця визнають винним, то йому загрожує довічне ув'язнення.

Інцидент стався під час демонстрації, яку спровокував підготовлений Міністерством юстиції США звіт, в якому стверджується, що в діях поліції Фергюсона простежуються расистські мотиви. Згідно зі звітом, аналіз більш ніж 35 тисяч записів у поліцейському реєстрі засвідчив, що у Фергюсоні по відношенню до афроамериканців було зроблено 93 відсотки арештів, тоді як ця расово-етнічна група становить лише 67% від загального населення міста. Афроамериканці також фігурували в більшості інцидентів, коли офіцери поліції застосовували фізичне насилья. Звіт американського Мінію також констатував, що в місцевій тюрмі більшість в'язнів – афроамериканці.

За логікою підлеглих міністра юстиції США Еріка Голдера (в США міністр юстиції водночас є й генеральним прокурором), ці факти – яскраве свідчення того, що у Фергюсоні буває расизм. Але, якби вони зробили аналогічну перевірку всіх американських тюрем, то з подивом виявили б, що в них також більшість в'язнів – афроамериканці. Більше, того, якби вони провели перевірку ув'язнених нападників на стареньких бабусь в районі, де я живу, то виявили б, що в нашому районі, де зовсім немає афроамериканців, майже 100 відсотків тих, хто нападає на старих бабусь з метою вивести в них сумку й пожитися десятком-другим доларів, також афроамериканці. Але ж хіба це означає, що район Rego Park в нью-йоркському Квінсі – це расистський район? Ні, це означає інше: що злочин нападу

на бабусь тут скоюють здебільшого афроамериканці. Це саме означає й переважна наявність у тюрмах Фергюсона, як і всіх Сполучених Штатів, афро- й латиноамериканців. Саме представники цих расово-етнічних груп найбільш схильні до криміналу.

Не віриться, що цього не знав Ерік Голдер та його підлеглі, коли готували звіт про становище у Фергюсоні, який знову запалив там пожежу. Знали, але, аби підіграти тамтешньому населенню, яке після вбивства влітку минулого поліцейським Дереном Вілсоном 18-річного наркомана й схильного до криміналу Майкла Брауна піднялося на справжній бунт, подали це як явні прояви расизму. Цікаво, що комісія Голдера визнала, що поліцейський, який застрелив Майкла Брауна влітку минулого року, діяв згідно з інструкцією й у такий спосіб захищав своє життя, бо інакше здоровенний й накачаний наркотою Браун його просто задушив би. Але для того, аби заспокоїти міс-

Новий спалах заворушень у Фергюсоні спровокував звіт Міністерства юстиції США, в якому стверджується, що в місцевій поліції панував дух расизму

ЧОМУ ЛИХОМАНІТЬ ФЕРГЮСОН?

У колись квітучому Детройті сьогодні повсюдно відчувається дух руїни і запустіння

цеве населення, чиновники американського Мінію причепили до звіту ще й дані про «расизм». Хоч його у цьому місті, як і по всій Америці, вже давно не існує.

Це правда, що афроамериканці пройшли страдницьку дорогу перед тим, як вибороти рівні з білими права. Але сьогодні говорити про те, що їх пресують за колір шкіри – це сьогодні менше неправда. Більше того, багато американців говорять нині про расизм навпаки – чорних проти білих. Нещодавно одна біла студентка звернулася до Верховного суду США з проханням пояснити, на яких таких підставах під час прийому до вищих навчальних закладів при рівності всіх показників перевага віддається чорношкірим абітурієнтам. Солідні люди в мантиях довго крутили цю заяву в руках, а потім відповіли дівчині, що це не їхня компетенція. Отакої! А що ж тоді їхня!

Успішних чорношкірих американців можна зустріти не тільки в баскетбольних і футбольних клубах, де вони заробляють мільйони. Вони представлені в усіх ешелонах американської влади – від мерів маленьких містечок до президента країни. І оцінюють їх не за колір шкіри, а за їхні справи. Скажіть мені, хто в Америці кепсько ставиться до Кондолізи Райс тільки тому, що вона чор-

жею бідності. Якщо у детройтця станеться серцевий напад, то вірогідність того, що до нього доїде «швидка допомога» – 15%, і то, якщо він живе в районі, який охороняє поліція, яку також з кожним роком скорочують через нестачу коштів.

Прудкі комерсанти, зрозумівши, що й на цій біді можна непогано заробити, організували туристичний маршрут «Детройт – місто-привид». У тих, хто наважиться проїхатися ним, на очах виступають сльози. Вони бачать, до чого призводить політика, яку нині намагається продовжувати Ерік Голдер. Розкішні готелі, які стали звалищами, театри, перетворені на публічні туалети, концертні зали, де сьогодні афроамериканські підлітки вколюють собі у вени наркотики... Це справжня трагедія, яку Вашингтон воліє не помічати. Як і провідні американські ЗМІ. Політкоректність. Про це не можна говорити. Бо головна причина трагедії Детройта в тому, що місто залишили білі американці. Існує навіть спеціальний термін, який окреслює це явище – white flight (втеча білих).

Починаючи з 1940 року, співвідношення між білим і чорним населенням у Детройті змінювалося приблизно за кожне десятиліття на 10% на користь чорношкірих. В 1967 році погроми й безлад у Детройті, які отримали назву «зворушення на 12-й вулиці», тривали протягом п'яти днів. Причиною бунту стало рішення мера про заборону продажу алкоголю після 5-ї години вечора, тобто після закінчення зміни на заводах. Чорні пролетарі висловили свій протест масштабним вандалізмом – було розграбовано й спалено більш ніж 200 будівель. Особливо постраждали офіси компаній, які належали білим. Причому пограбуваннями й підпалами вандали не обмежилися. Вони ще й обстрілювали пожежників, які боролися з вогнем. За час безладів було поранено 83 вогнеборця. Придушити заворушення вдалося тільки армійським частинам, які ввели в місто. За 5 днів анархії було вбито 43 особи, 467 дістали тяжкі поранення.

Після цієї трагедії білі мешканці Детройта зрозуміли, що з цим містом їм краще розпрощатися. Почався масовий виїзд білого населення з Детройту.

До кінця 2010 року населення Детройта скоротилося до 713 тисяч осіб з 1,8 мільйона, які мешкали тут на початку 1950-х. Різко погіршилася криміногенна ситуація: якщо в 1960 році на 100 тисяч населення в Детройті припадало 10,3 вбивства й 239 пограбувань, то в 1970 ці цифри зросли в кілька разів: 32,7 вбивств і 1537 пограбувань, а нині й ці цифри здаються показником благополуччя й спокою.

В наші часи Детройт перетворився на найзруйнованіше й найкриміногенніше місто США. Частка білого населення в ньому скоротилася до 7 відсотків. Велетенські виробничі комплекси й хмародери кинуті й нагадують картинку про життя на Землі після ядерного апокаліпсису. Кам'яні джунглі – дікі й малолюдні.

Отака трагічна історія. Вона може повторитися в меншому масштабі й у Фергюсоні. Вже сьогодні ріелтори констатують, що дедалі більше білих людей воліють виїхати з цього міста. І не такими звітами, які підготували чиновники Мінію, треба рятувати ситуацію. Треба починати з дитячих садків. Виховувати в афроамериканців любов до Америки, любов до всього, що побудовано й створено людськими руками. Треба прищеплювати їм акуратність і охайність, любов до праці, порядку й чистоти. Треба, аби вони прагнули не до креку й героїну, а до знань, освіти, кар'єри. І неправда, що з ними нічого не можна зробити, бо це, мовляв, така раса. Можна! Бо маємо блискучі приклади – Кондоліза Райс, Опра, Колін Павел, Сюзан Райс, чудові, світової слави музиканти, співаки, актори афроамериканського походження. Нехай буде серед афроамериканців більше таких людей. І тоді Детройт обов'язково відродиться. А у Фергюсоні не лунатимуть більше постріли й не палатимуть будинки, які комусь доведеться відбудовувати.

В АМЕРИЦІ

БАРАК ОБАМА: «САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ НЕОБХІДНО ЗБЕРЕГТИ»

Президент США Барак Обама виступив за необхідність збереження санкцій проти Росії. Про це він сказав 17 березня на зустрічі з прем'єр-міністром Ірландії Ендою Кенні.

За словами американського президента, на зустрічі з ірландським прем'єром обговорювалася «важливість твердої й рішучої позиції щодо російської агресії проти України у вигляді болючих економічних санкцій, а також необхідність фінансової підтримки Києва та забезпечення повної реалізації Мінських угод, поваги до територіальної цілісності та суверенітету України».

Як відомо, раніше голова Європейської Ради Дональд Туск заявив, що потрібно щонайменше зберегти чинні нині санкції до кінця року, і якщо Україна отримає контроль над власними кордонами включно з Кримом – тільки тоді можна говорити про їх послаблення чи скасування.

США ЗАКЛИКАЛИ РОСІЮ ПРИПИНИТИ ЗВІРСТВА ПРОТИ КРИМЧАН

Сполучені Штати закликали Росію припинити звірства проти мешканців окупованого Криму та наголосили, що санкції продовжать тиснути на РФ, поки півострів не буде повернуто Україні. Про це йдеться в заяві Державного департаменту США, оприлюдненій 16 березня.

«В нинішню річницю фіктивного «референдуму» в Криму, який відбувся з явним порушенням законодавства та Конституції України, США знову засуджують це голосування, яке не було добровільним, прозорим чи демократичним», – йдеться в поширеному документі. У Вашингтоні наголосили, що не визнають ніколи не визнають спроби Росії анексувати Кримський півострів, закликавши російське керівництво припинити окупацію Криму.

«Упродовж останнього року ситуація з правами людини в Криму різко погіршилася, збільшилися репресії національних та релігійних меншин, зокрема кримських татар, а також мають місце систематичні порушення основних свобод. Місцеві жителі затримувалися, допитувалися та зникали, а неурядові організації та незалежні ЗМІ були вигнані з півострова. Ці звірства є неприйнятними, і ми закликаємо Росію припинити подальші зловживання», – наголосили в держдепі.

Цього тижня, коли Росія намагається виправдати своє цинічне та сплановане «звільнення» Криму, «ми підтверджуємо, що санкції, пов'язані з Кримом, залишатимуться в дії до того часу, поки триває ця окупація».

НАТАЛІЯ ЯРЕСЬКО У ВАШИНГТОНІ

Обіцяної Україні фінансової допомоги недостатньо для відновлення економіки. З такою заявою у Вашингтоні виступила міністр фінансів України Наталія Яреско через кілька днів після того, як МВФ схвалив розширений пакет допомоги.

«Пакет допомоги, який ми отримали, дозволить стабілізувати банківську систему, але його недостатньо для серйозного перезапуску економіки й відновлення зростання», – сказала Яреско в інтерв'ю газеті Wall Street Journal після зустрічі з міністром фінансів США Джейкобом Лью. – Я сподіваюся на додаткову підтримку».

Газета нагадала, що минулого тижня МВФ схвалив надання надзвичайного кредиту у розмірі 17,5 мільярдів доларів у рамках масштабнішого пакету міжнародної фінансової допомоги на загальну суму в 40 мільярдів доларів. Допомога покликана утримати країну на плаву, поки прозахідний уряд у Києві проводить кардинальні економічні реформи і намагається впоратися з проросійськими сепаратистами на сході країни.

На нинішніх зустрічах у рамках дводенного робочого візиту з високопоставленими представниками Міністерства фінансів, Державного департаменту, Білого дому й законодавцями Яреско намагалася переконати їх, що підтримка України принесе геополітичні дивіденди. «Ніхто не платить більше, щоб захистити світ від ядерної держави-агресора, ніж Україна», – сказала Яреско й додала: «Якщо з якихось причин один з наших партнерів не готовий або не може надати оборонну військову підтримку, то тоді надайте нам фінанси».

Вашингтон відіграв важливу роль в ухваленні рішення МВФ про виділення допомоги, зазначає

Wall Street Journal. Видання пише, що, завдяки США, інші міжнародні кредитори також погодилися надати Україні допомогу на загальну суму в 7,5 мільярдів доларів.

НОВА СТРАТЕГІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКОГО ФЛОТУ

У Вашингтоні 16 березня презентували нову стратегію розвитку військово-морського флоту, морської піхоти та берегової охорони США. За повідомленням Міністерства оборони, документ «Спільна стратегія XXI століття «Сила моря» (Seapower) укладено з урахуванням змін у глобальній безпеці. У документі, зокрема, сказано, що серед причин створення нової стратегії є відповідальність США за безпеку в Європі.

«Модернізація російського війська, незаконна анексія Криму, нинішня військова агресія на Сході України підкреслюють важливість наших зобов'язань забезпечувати європейську безпеку та стабільність. Члени НАТО можуть забезпечити тривалу життєздатність альянсу, підтримуючи військово-морські сили, що відповідають за безпеку європейського узбережжя», – наголошується в документі.

Нова морська стратегія здебільшого акцентує увагу на співпраці з партнерами в Індо-Азійсько-Тихоокеанському регіоні. У документі передбачено збільшення присутності військово-морського флоту на передових рубежах до 2020 року на 23 кораблі (з нинішніх 97 суден до 120). Зокрема, до кінця 2015 року планується розмістити біля берегів Іспанії чотири есмінці, обладнані балістичними ракетами протиповітряної оборони та торпедний підводний човен на острові Гуам. Військово-морський флот планує також додати 10 кораблів на Близькому Сході, щоб до 2020 року американська присутність у цьому регіоні сягала 40 суден.

ЗНОВУ «СТЕЛЯ» ДЕРЖБОРГУ

Сполучені Штати знову досягли «стелі» державного боргу. Це сталося в понеділок, 16 березня. Уряд вже вкотре вичерпав ліміт запозичень, дозволений законодавством. Нині величина національного боргу сягнула лімітної позначки – 18,1 трильйона доларів.

Міністр фінансів США Джейкоб Лью раніше заявляв Конгресу, що його відомство має намір вдатися до низки заходів у зв'язку з наближенням «стелі». У п'ятницю, 13 бе-

резня, він віддав розпорядження призупинити випуск спеціальних казначейських цінних паперів, котрі використовуються органами влади штатів.

15 лютого 2014 року президент США Барак Обама підписав закон про підвищення «стелі» державного боргу до березня 2015 року. До цього підвищення ліміту було схвалено обома палатами Конгресу, причому республіканці, які мали більшість у нижній палаті, відмовилися від своєї тактики ув'язувати ухвалення бюджетних законів із суперечливими питаннями. Перед цим «стелю» держборгу було підвищено в жовтні 2013 року після того, як частина урядових установ два тижні не працювала через відсутність фінансування.

НЕВІДОМИЙ ПОГРОЖУВАВ УБИТИ ДОНЬКУ ДЖОНА КЕННЕДІ

Поліція Токіо розшукує невідомого, який погрожував вбити посла США в Японії, доньку 35-го американського президента Джона Кеннеді Керолайн Кеннеді. Про це повідомила інформаційна агенція NHK. Відзначається, що телефонний дзвінок з погрозами надійшов ще минулого місяця. Невідомий розмовляв англійською мовою й погрожував «вбити посла Кеннеді».

Раніше в Сеулі напали й завдали легких поранень послу США в Південній Кореї Марку Ліпперту. Злочинець, озброєний бритвою, вимагав у такий спосіб возз'єднання Південної та Північної Кореї.

СКАНДАЛЬНИЙ ЕКС-ДИРЕКТОР ЦРУ Д.ПЕТРЕУС КОНСУЛЬТУЄ БІЛИЙ ДІМ

Скандално відомий екс-директор ЦРУ, генерал Дейвід Петреус консультує адміністрацію США з питань боротьби з терористичним угрупованням «Ісламська держава». Про це 17 березня повідомило видання USA Today.

Цю інформацію підтвердив прес-секретар Білого дому Джош Ернест. За його словами, Петреус є людиною, яка протягом кількох років служила в Іраку й встигла за цей час налагодити серйозні зв'язки з деякими своїми іракськи-

ми колегами, а також з деякими іракськими політичними лідерами. Як підкреслив Ернест, в питанні стану безпеки в Іраку Петреус «на законних підставах вважається експертом», і для працівників адміністрації більш ніж логічно консультуватися з ним час від часу.

Раніше генерал у відставці й колишній директор ЦРУ Дейвід Петреус визнав свою провину в злочинному поводженні з секретними документами. Петреус залишив свою посаду в ЦРУ після того, як стало відомо про його роман з журналісткою Полою Бродвел.

САМУРАЇ В МЕТРОПОЛІТЕН-МУЗЕЇ

Нинішнього року виповнюється 100 років азійському відділу ушанованого Метрополітен-музею в Нью-Йорку. До ювілею музею планує показати 17 виставок. Одна з них, присвячена Японії, нині експонується в музеї.

Експозицію присвячено революції Мейдзі, яка розпочала модернізацію Японії. Цю тему представлено японськими гравюрами. Другорядні майстри з особливою точністю зафіксували зміни в способі життя японців після революції Мейдзі. Європейців на них зображено великими дітьми, які зайняті незрозумілими забавами, на кшталт залізниць. За манерою ці гравюри нагадують примітивні тієї ж епохи, що збереглися в американському крилі того ж Метрополітен-музею.

Виставка в Метрополітен-музеї розповідає також про перших і знаменитих ентузіастів японського мистецтва в США. Серед них Луїс Комфорт Тіффані – творець принципів нового дизайну, Дін Бешфорд – перший куратор зброярського відділу музею, який залишив йому свою унікальну колекцію обладунків японських самураїв, видатний архітектор Френк Ллойд Райт, який збагатив музей 400 гравюрами зі своєї колекції, американський скульптор японського походження Ісаму Ногучі, чий фонтан «Мокрий камінь» став однією з найкращих прикрас далекосхідних галерей музею.

Багата й розмаїта виставка в Метрополітен-музеї приводить відвідувача до висновку: якщо Америка назавжди змінила долю Японії, то Японія назавжди змінила американське та й усе західне мистецтво.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агенцій

Selfreliance

Ukrainian American Federal Credit Union

Щоб Вас не замело банківськими платежами

Відкрийте у "Самопоміч"
чековий рахунок з дебітною карткою

Безкоштовні транзакції
Без мінімального балансу
Без місячних оплат

Безкоштовна VISA® Debit картка
Безкоштовний онлайн BillPaysm
коли маєте DirectConnectsm

Депозити забезпечені федеральним
урядом до мінімальних \$250,000

Самопоміч
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911
300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079

Selfreliance.Com
2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500

Selfreliance
Where Your Money Works for You!

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Потрібний чековий рахунок. Зайдіть до якого небусть бюро Кредитівки "Самопоміч", щоб вписатися у членство і відкрити рахунок. Мінімальний початковий вклад на чековий рахунок - \$50 і \$200 на діловий чековий рахунок. Для доступу онлайн потрібна реєстрація і можуть бути додаткові кошти. Стосуються всі вимоги подані у Truth in Savings Disclosure і Fee Schedule. Пропозиція може бути скасована без попереднього повідомлення. За найновішою інформацією телефонуйте на № 888-222-8571.

**Full Financial
Services**

Хлопці віком 18 і старше
запрошуються на

St. Basil Seminary

Open House Weekend

March 20-22

Where are you going with your life?
Take a chance!

"... come, follow Me."

Mt. 19:21

- **ЗНАЙТИ НОВИХ ДРУЗІВ**
- **ПОБАЧИТИ СЕМІНАРІЮ**
- **ДІЗНАТИСЯ ПРО ПОКЛИКАННЯ**

195 Glenbrook Rd
Stamford, CT 06902
203-324-4578
stbasilopen@gmail.com

Якщо Вас це зацікавило, просимо звертатися на електронну пошту stbasilopen@gmail.com або телефонувати 203-324-4578, 631-506-6260 та 203-554-3329. Розклад та додаткову інформацію розміщено на www.stamforddio.org.

www.bankuke.com

1-888- BANK UKE

Полагоджуйте свої фінансові справи з нами
з **МОБІЛЬНОГО ТЕЛЕФОНУ** безкоштовно!

- Доступ до Вашого рахунку 24/7
- Проведення платежів (Bill Pay)
- Вкладка чеків сфотографувавши їх (Remote Check Deposit)
- Локатор безкоштовних банкоматів
- Автоматичні повідомлення з Вашого рахунку (Alerts)

- Переказ грошей на інший телефон
(Portmoney) тільки за \$1 або \$2

851 ALLWOOD RD. CLIFTON, NJ 07012
(973) 471 - 0700
237 DAYTON AVE. CLIFTON, NJ 07011
(973) 772 - 0620

ART
AT THE INSTITUTE

MYSTICAL POWER OF THE PYSANKA

UKRAINIAN EASTER EGGS BY
SOFIKA ZIELYK

March 27 – April 12, 2015

Viewing hours are Tuesday to Sunday 12:00 – 6:00 p.m.

The Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street New York, NY 10075
www.ukrainianinstitute.org

ШКОЛА СВЯТОЇ ТРИЦІ

при Українській Православній Катедрі Святої Трійці

за адресою: 359 Broom Street, New York

ЗАПРОШУЄ

дорослих та дітей від 7 років
на майстер-клас
відомого іконописця

ОСТАПА ЛОЗИНСЬКОГО СТАРОВИННА УКРАЇНСЬКА ІКОНА НА ШКЛІ

21 березня 2015 р.,
в суботу, о 10:30 год. ранку
Тривалість уроку – 2 години

Вартість – \$50
(включно з матеріалами,
взірцями, презентацією)

Реєстрація за телефоном: (917) 868-0181
Поспішайте! Кількість місць обмежена!

УКРАЇНА-ООН

Робоча сесія Комісії відкрилася символічно 8 березня – в проголошений Організацією Об'єднаних Націй Міжнародний день боротьби жінок за свої права, який бере початок не стільки від Клари Цеткін і Рози Люксембург, як вважає більшість, скільки від нью-йоркських жінок. У 1908 році вони вийшли на 15-тисячну демонстрацію під гаслом «Хліб і троянди», вимагаючи скорочення робочого дня, кращих умов праці й права брати участь у виборах. Упродовж наступних років їхні вимоги підтримали по всьому світу. Наприклад, під час Першої світової війни в кількох європейських країнах жінки в перший тиждень весни провели мітинги протесту проти війни.

Саму ж Комісію ООН зі становища жінок створено в 1946 році спеціальною резолюцією Економічної й соціальної ради (ЕКОСОП) з метою подання останніх доповідей та рекомендацій щодо захисту прав жінок й вирішення нагальних проблем у різноманітних напрямках (наприклад, забезпечення їхньої рівності з чоловіками).

У 1995 році Пекін приймав Четверту світову конференцію зі становища жінки, під час якої представники 189 країн дійшли висновку, що нерівність між жінками й чоловіками має серйозні наслідки для благополуччя людства в цілому. Було проголошено низку цілей для підвищення ролі жінки в різних сферах, включаючи політику, охорону здоров'я, освіту, й узагальнено їх в підсумковому документі «Платформа дій», де, зокрема наголошувалося: «Поліпшення становища жінок і забезпечення рівноправ'я з чоловіками – це одне з питань прав людини, одна з умов забезпечення соціальної справедливості, яке не повинне розглядатися ізольовано, як питання, що стосується лише жінок...»

Цього року виповнюється 20 років з моменту ухвалення пекінських документів, в яких країни-члени ООН закріпили свої зобов'язання щодо розширення можливостей жінок. Тому головну увагу сесії, яка працювала під умовною назвою «Пекін+20» було привернуто до Пекінської декларації та «Платформи дій», а також до існуючих проблем, які впливають на їхню реалізацію.

Представниці СФУЖО, жіночих організацій України та інших країн під час зустрічі в Українському музеї 14 березня 2015 р. Фото Джозефа Мессауда

БЕРЕЗЕНЬ - МІСЯЦЬ ХЛІБА, ТРОЯНД І СФУЖО

У роботі 59-ї сесії Комісії ООН зі становища жінок, яка відбувається впродовж 8-20 березня в Нью-Йорку, беруть активну участь делегація України та представники Світової федерації українських жіночих організацій (СФУЖО)

Наша довідка: Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) заснована в 1948 році десятима жіночими організаціями в місті Філадельфії (США). Сьогодні СФУЖО з централею в місті Торонто (Канада) об'єднує 27 організацій із 17 країн на чотирьох континентах. Складові організації СФУЖО працюють у різноманітних напрямках – громадських, релігійних, культурних, освітніх, еміграційних та гуманітарних. СФУЖО віддзеркалює діяльність локальних українських спільнот по всьому світу, а також представляє їх на міжнародній арені в Організації Об'єднаних Націй. В 1990 році СФУЖО одержала акредитацію при Департаменті публічної інформації в ООН (UN-DPI), в 1993-му – консультативний статус в Економічній і Соціальній Раді ООН (UN-ECOSOC) а в 1997-му – членство в Комітеті при ЮНІСЕФ (NGO Committee on UNICEF). Основним завданням СФУЖО є відстоювання гідності та базованих на міжнародних засадах, людських прав жінок в Україні та діаспорі. Детальніше на веб-сторінці: www.wfuwo.org

Сесія розпочала свою роботу з обговорення доповіді Генерального секретаря ООН Пан Гі Муна щодо проведеної діяльності за підсумками 4-ї Всесвітньої конференції зі становища жінок і спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН під назвою «Жінки у 2000 році: рівність між чоловіками і жінками – розвиток і мир у XXI столітті».

«Я закликаю уряди до тісної співпраці з жіночими організаціями, особливо – правозахисними. Ми повинні також не забувати про ключові ролі чоловіків у зміні існуючих уявлень. Якщо ми не зможемо змінити ставлення чоловіків до цієї проблеми, ми не зможемо їх вирішити», – сказав Пан Гі Мун, проголошуючи нову кампанію Організації Об'єднаних Націй на підтримку цієї мети під назвою «Планета 50 на 50» й закликаючи добитися

повної рівноправності жінок і чоловіків до 2030 року.

В обговоренні взяли участь представники багатьох країн і громадських організацій, акредитованих при ООН, серед них – члени делегації з України та СФУЖО, які висвітлили позицію України й світового українства щодо викликів та тенденцій XXI століття.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій звернулася до 59-ї сесії Комісії зі становища жінок зі спеціальною прокламацією, в якій, зокрема, наголошується: «Як всесвітня федерація жіночих організацій, об'єднаних навколо ідентифікації з нашою спільною українською спадщиною, ми закликаємо жінок-представниць країн регіону, який включає в себе Східну Європу і колишні радянські республіки, проаналізувати й винести на огляд

громадськості інформацію про наслідки останніх подій в Україні для жінок, включно з питаннями внутрішніх переселенців, втрати робочих місць та доступу до освіти, зубожіння, медичних і соціальних проблем...»

У ході сесії відбулося кілька дискусійних панелей, де йшлося й про суто українські питання: права жінок в зоні військових дій, захист політичних в'язнів, таких як Надія Савченко, освітні стандарти на окупованій території, гуманітарні проекти допомоги біженцям тощо. Поряд з розумінням і стурбованістю світового співтовариства, за словами Людмили Порохняк-Гановської, голови Національної ради жінок України, українським активістам на різних рівнях в ООН доводиться розвінчувати один з численних міфів у зв'язку з війною на Донбасі про те, що «жінки в Україні хочуть миру за всяку ціну». Правозахисниці з українських організацій наголошували: «Жінки в Україні хочуть миру в незалежній, вільній, неокупованій Україні».

Кілька дискусійних панелей було перенесено також до Українського музею в Нью-Йорку, де разом з обміном думками про війну і мир тут 14 березня вшановували жінок, які брали участь у Пекінській конференції 1995 року. Конференції, яка за словами Олени Суслової, голови Інформаційно-консультативного жіночого центру (Київ), відіграла таку важливу

роль у розвитку жіночого руху материкової України. Бо саме на тій конференції делегація з України вперше познайомилася з українськими жінками діаспори, й та зустріч визначила подальший азимут їхніх головних цінностей та орієнтирів. Гостей з України та представниць інших держав, які того дня завітали до Українського музею, привітала голова СФУЖО Оріся Сушко, яку минулого року організацією «Впливові жінки Північної Америки» було визнано однією з 25 найвпливовіших жінок Канади й однією з 5 жінок в категорії недержавних організацій.

Крім більш і проблем, які в Нью-Йорку в ці дні обговорюють посланці планети,

59-та сесія сповнена надії на краще майбутнє і звичайне щоденне людське щастя.

Про це йдеться в ще одному привітанні генерального секретаря ООН Пан Гі Муна з нагоди Міжнародного дня щастя, який припадає на 20 березня. Започатковано його 12 липня 2012 року спеціальною резолюцією Генеральної асамблеї під номером 66/281, «визнаючи актуальність щастя й благополуччя як загальнолюдських цілей і устремлень в житті людей усього світу...».

А Світова федерація українських жіночих організацій, ввібравши в зміст своєї діяльності всі ці цінності, оголосила цьогорічний березень ще й місяцем СФУЖО.

БОЛИТЬ!

«Сьогодні ми говоритимемо про ще одну болючу тему, – сказала Марта Кічеровська-Кебало, головна представниця СФУЖО при Економічній і Соціальній раді ООН, відкриваючи зустріч. – Тему, про яку до нас доходили чутки вже восени 2014 року, але не було достатніх документальних підтверджень і звітів, які можна було б винести на міжнародну трибуну...»

Ця тема – насильство й тортури, які застосовуються сепаратистами під час війни на Донбасі. З серпня минулого року цю інформацію почала оприлюднювати правозахисна організація Human Rights Watch, посилаючись на свідчення Центру звільнення полонених (неурядової групи, організованої колишніми офіцерами Збройних сил України) та психологів з Дніпропетровського реабілітаційного центру, не називаючи імен. Полонені, які були заручниками у сепаратистів з так званої ДНР розповідали, як їх кували електрошоком, різали ножами й припікали цигарками. На веб-сайті ще однієї правозахисної організації Amnesty International з'явився список цивільних осіб, захоплених у полон, які піддавалися тортурам. Українські засоби масової інформації почали друкувати розповіді про те, як одному заручнику відрізали руку, на якій було витатуовано тризуб, як у закинутих підвалах знайшли купи трупів, яких через жорстокі тортування неможливо було опізнати...

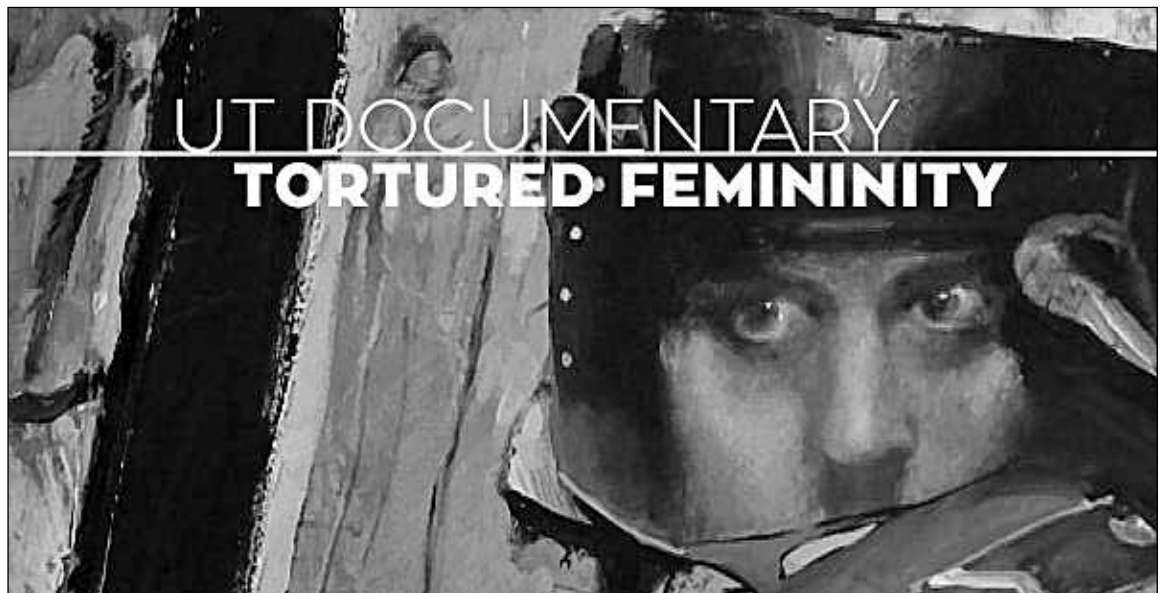
«Зустрічаючись з деякими людьми, які стали жертвами тих тортур, я зрозуміла, що вони мучаться, їхню психіку зломлено, їхня душа страждає. Потрібно щось робити. Але разом з тим складалося враження, що ніхто про цю біду не знає, над цією інформацією немовби наглухо зачинено кришку, – сказала Лада Рослицька, фахівець з міжнародного права, експерт з питань національної безпеки, яка народилася й виросла в Канаді, а університет закінчила в США. Частина її родоходу походить з Краматорська, а інша частина – з Тернопілля; сама ж вона сьогодні живе й працює в Україні.

На запитання «Що робити?» новинарський телеканал іно-мовлення «Ukraine Today», який працює через телеканал «1+1», відповів документальним фільмом «Tortured Femininity», показаний головним продюсером цієї програми Теєюною Пушновою та Ладією Рослицькою, нещодавно призначеною директором з питань стратегічного розвитку «Ukraine Today», в Організації Об'єднаних Націй під час роботи Комісії зі становища жінок.

У ньому представлено три жінки: дружину воїна-добровольця, який воює за Україну, а її викрадають сепаратисти й знущаються, художницю-активістку Євромайдану, яку беруть

у полон і тортують, матір, яка шукає свого сина, що пропав безвісти в морозі цієї війни.

Українські жінки – члени СФУЖО та їхні гості з інших країн під час зустрічі в Українському музеї 14 березня переглянули ще один фрагмент фільму «Tortured Femininity», в якому молода архітекторка з Макіївки Анна Гузь – активна російськомовна учасниця Євромайдану на Донбасі, розповідає про те, як одного ранку до неї в помешкання ввірвалися представники «ДНР» й забрали в заручники; потім шість днів утримували в підвалі, били, сікли мисливським ножом обличчя, приставляли до скроні пістолет, відрізали третину пальця й наказали писати кров'ю: «Я люблю Донецьк!» «Для мене не

Кадр із фільму «Tortured Femininity»

ТОРТУРУВАННЯ НА ДОНБАСІ: ЖЕРТВИ І КАТИ

14 березня в Українському музеї в Нью-Йорку з ініціативи Світової федерації українських жінок (СФУЖО) відбулася дискусія на тему насилля та тортур над жінками в контексті війни в Україні

На передньому плані (справа наліво): Ірина Куровицька, почесна голова СУА (Нью-Йорк), Людмила Порожняк-Гановська, голова Національної ради жінок України, Олена Суслова, голова Інформаційно-консультативного жіночого центру (Київ) протестують проти російської агресії в Україні перед штаб-квартирою ООН в Нью-Йорку

було проблемою написати ці слова, я поставила наприкінці фрази знак оклику, бо справді люблю Донецьк, але не знаю, чи коли-небудь повернуся туди знову...», – каже Анна, якій поталанило – її і ще двох заручників обміняли на полонених сепаратистів і тепер вона живе в Києві. Її мама – в таборі для біженців, а батько – на окупованій території. «Документальними доказами» насильства й тортур, які охопили Донецький регіон, служили й живі голоси свідків, присутніх під час зустрічі в Українському музеї.

Про це розповідала й демонструвала документальні кадри Олена Червоник, куратор донецької «Ізоляції» – платформи культурних ініціатив (рік тому наша газета друкувала інтерв'ю з Любою Михайловою, засновницею мистецького центру «Ізоляція», яка, до речі, кілька років виступала головним спонсором нью-йоркського українського кінофестивалю пострадянських фільмів Kinofest NYC). Олена Червоник детально, немов на уроці історії та культури,

Марта Кічеровська-Кебало, головна представниця СФУЖО при Економічній і Соціальній раді ООН (праворуч) і Світлана Мороз, колишня мешканка Донецька, активістка жіночого руху в Україні

розповідала, як закинута територія підприємства, яке в радянські часи спеціалізувалося на виготовленні теплоізоляційних матеріалів, перевтілювалася на майстерню для художників,

скульпторів, дизайнерів, акторів задля того, щоб принести на Донбас нову, іншу культуру, співмірну з цивілізованим світом. Кінооб'єктив кадр за кадром показує, як народжувався про-

ект Марії Куликовської «Номо Булла» (дослівно «Людина-мільна булька»). Три «мільних» скульптури, створених художницею на території арт-центру «Ізоляція», стали відправною точкою для розмірковувань про проминальність життя та його сенс. «Тепер ці скульптури сепаратисти використовують як мішені для тренування зі стрільби з бойовою зброєю, а на території «Ізоляції» міститься тюрма й катівня для українських військово-полонених», – завершила свою розповідь Олена Червоник.

На території Донбасу є багато жінок, які люблять Україну й ненавидять війну, говорили представниці, які приїхали до Нью-Йорку на сесію ООН з України й переконували в цьому своїми відвертими зворушливими розповідями й справами, які стали після російської окупації сенсом їхнього життя.

«Але разом з тим на території Донбасу є й чимало жінок, які ненавидять Україну. Яка природа цієї ненависті?» – поцікавилася в представниць Донецького регіону наша газета.

«Питання любові й ненависті – одне з найважливіших у цій війні, – сказала крізь сльози Світлана Мороз з Донецька, яка живе тепер у Дніпропетровську й активно співпрацює з українським жіночим рухом. – Мій чоловік воює в АТО, був у полоні, я – серед волонтерів, які пробують допомогти пораненим, біженцям чим тільки можуть. А наша мама залишається в Донецьку, підтримує «ДНР» і переконана, що їхні злочини – це справедлива війна...»

Фільм «Tortured Femininity» можна переглянути в інтернеті на сайті: www.uatoday.tv/politics/tortured-femininity-ukraine-today

Катерина Боруш

ГРОМАДА Й ТЕАТР

Народний артист України Іван Бернацький не планував повертатися до «Гайдамаків» Тараса Шевченка за інсценізацією Леся Курбаса, яку він ставив два попередні роки, прочитуючи її зовсім по-новому. Повернутися до матеріалу й цього року його спонукало зацікавлення новою молодіжною групою «Разом», що постала у ході Майдану й яку сьогодні знають як одну з найактивніших, найорганізованіших, наймобільніших і найнебайдужіших організацій української Америки. Й шевченківська тема гайдамаччини зазвучала на нью-йоркській сцені ще інакше. Хоча в програмі зазначено «інсценізація Леся Курбаса», справедливіше було б дописати «та Івана Бернацького». Бо режисер доповнив сценарій ще й Шевченковою «Розритою могилою» і вона набрала «дзеркального» звучання: коли головна сюжетна лінія й історичний контекст відображає боротьбу українського селянства проти польської шляхти в Центрально-Західній Україні, а глядач сприймає її як боротьбу на Сході проти Московщини й асоціює з боротьбою України сьогоднішньої в зоні АТО.

Уже в авторському вступі до поеми Іван Бернацький услід за Тарасом Шевченком «збирає» до своєї хатини різні покоління українців-вільнолюбів, й слухач-глядач услід за ними легко перекидає містки від епохи до епохи, від однієї споконвічної мрії українців до іншої. Не обминає й теми Коліївщини та Хмельниччини, які якраз і дозволяють «додумувати» (особливо щодо Росії) доленосні для України картини, дивитися в минуле, повертатися в сьогодення, ставити події у тривалий в часі історичний контекст.

Вистава неவிпадково розпочинається прологом з «Розритої могили». «Ой Богдане! Нерозумний сину! Подивись тепер на матір, на свою Україну...». Його читає талановита актриса Людмила Грабовська.

**Сини мої на чужині,
На чужій роботі.
Дніпро, брат мій, висихає,
Мене покидає,
І могили мої милі
Москаль розриває...
Нехай риє, розкопує,
Не своє шукає...**

Цей вірш Тарас Шевченко написав у березні 1943 року, в радянські часи його старанно вирізували з усіх видань «Кобзаря». Але з уст Людмили Грабовської він звучить немов би написаний сьогодні й про сьогодні. Тому вистава Івана Бернацького «Гайдамаки» й про сьогодення.

Відчуття, що ось-ось слідом за гайдамаками на сцену вийдуть й воїни АТО, не полишає

ГАЙДАМАКИ В ЗОНІ АТО

14 й 15 березня в Українському Народному домі в Нью-Йорку Українська драматична студія Народного артиста України Івана Бернацького показала громадї виставу «Гайдамаки»

глядачів протягом всієї вистави. Бо так тісно переплітаються Шевченкові слова з «Гайдамаків» і «Розритої могили», так очевидно несуть разом з освяченими шаблями й ножами гайдамаки й естафету боротьби з ворогом на всі віки, що віриш: гайдамаки – це ті, хто передав естафету боротьби за волю України легендарним «січовим стрільцям», воякам армій УНР і ЗУНР, героїчним крутянцям, воякам УПА, дисидентам-шістдесятникам і аж до сьогоднішнього дня – героїчним воїнам АТО, тим, хто боронить нашу Вітчизну від вікового ворога, отого, що розкопував наші могили, нищив українську мову, українську віру, українську пам'ять...

Поліфонія – один з найулюбленіших прийомів режисера Бернацького. Однак, якщо в попередній версії вона підкреслювала всенародність визвольної боротьби, що охопила всю Україну, то цього разу Іван Бернацький вводить у виставу аж п'ять Оксан (ролі яких прекрасно виконують Христина Місюк, Оксана Вовк, Марія Пруська, Оксана Ізбянська, Оксана Гап'юк) і аж п'ять Ярем (Остап Антонюк, Володимир Левицький, Юрко Михайлів, Ігор Корольок, Андрій Онисько). Важко повірити, що це аматори, а дехто з них просто вперше на театральній сце-

ні. А коли на сцені з'являється Максим Залізник у виконанні Володимира Курила, то в залі запановує абсолютна тиша. Здається, що це справжній Залізник прийшов у сучасний світ з потойбіччя, аби запитати в нас: «Де Наливайкова могила?».

Такий самий ефект і від гри Сергія Тарновецького в ролі Гонти. Він навіть зовні виглядає так, що віриш: Іван Гонта був саме таким. У цій подібності також відчуття тягlosti покоління, присутності естафети, яку українці передавали від покоління до покоління з наказом боронити Україну, берегти її як зіницю ока.

Цього разу поліфонія вистави була покликана підкреслити визначальність любові, якій автор відводить велику роль у такій, здавалося б, кривавій драмі як гайдамаччина. Тій самій ідеї підпорядковані й яскраві, чуттєві любовні сцени – прощання, побачення, сердечних переживань. Ця ж ідея рухає повстанцями, коли вони замислюються, заради чого їхня борня. Вона ж виправдовує Гонту, який тяжко карається, жорстоко розправившись зі своїми дітьми, яких породила мати-католичка. Любові насамперед до України, до рідної землі й упослідженого народу. Але й до рідної хати, матері, батька, коханої дівчини...

«Великій крові, якої в поемі справді дуже багато, я хотів протиставити велику любов – як найбільшу цінність на світі, як кульмінацію, як сенс людського життя. Любов, яка зрештою, перемагає все, навіть тоді, коли, здається, втрачено останню надію, – каже режисер-постановник вистави Іван Бернацький. – Тому любовні сцени виписано такими ж яскравими, масштабними «мазками», як і сцени героїчні, батальні... Перекидаючи місток у сьогодення, мені здається, що любов і віра – єдине, що нас може врятувати...»

«Розкажую так, як чув од старих людей...» – каже Шевченко в «Гайдамаках». І це не просто відсилання до першоджерела, а шевченківський принцип: він вважав, що для формування індивідуальної та колективної пам'яті народу потрібні не лише книжні знання, а й безперервність прямої, усної передачі історичної інформації з покоління в покоління. Тієї, яку можна назвати «живою пам'яттю народу».

Цей шевченківський принцип прикладається й до творчості та справи, яку ось вже багато років поспіль робить на чужині Іван Бернацький...

Кожного березня, як тільки надходять Шевченківські дні, українська громада Великого Нью-Йорка знає, що її чекає велике диво – чергова вистава до цих днів у постановці народного артиста України Івана Бернацького. Причому робить він цю велику справу майже на голому ентузіазмі, збираючи й навчаючи аматорів-молодих іммігрантів з України великому мистецтву перевтілення, прилучаючи їх до великого слова Кобзаря, прищеплюючи на все життя любов до своїх криниць і джерел.

Ми часто недооцінюємо подвижницької праці таких людей, як Іван Бернацький. Це як повітря – ми дихаємо ним, не помічаючи й нікому не дякуючи. І тільки втративши таку можливість, починаємо розуміти, що втратили. Так і з творчістю Івана Бернацького. Він щороку дарує нам свої режисерські шедеври, але багато

з нас ставляться до цього, як чогось, що саме собою розуміється. Але за цим стоїть титанічна праця, здоров'я, недоспані ночі, нерви, час, витрачені власні кошти... Заради чого? Заради того, щоб пам'ятали ми прадідів наших великих, щоб знали, чиїх дідів онуки, щоб були готові в разі потреби лишити комфортне життя на чужині й полетіти на рідну Україну боронити її від ворога, як боронили гайдамаки від клятих ляхів, як боронять сьогодні в зоні АТО наші славні воїни її від азійської орди одержимого Путіна.

Художник-постановник вистави – Богдан Копистянський, **композитор** – Тарас Терлецький. Костюми виготовлено львівськими майстрами та з приватної колекції Івана Бернацького.

Асистент режисера – Оксана Бавдис. **Помічник режисера зі звукового оформлення** – Станіслав Терент'єв, **режисер по світлу** – Ніна Терент'єва, **організаційний директор** – Анатолій Рідкий.

Дійові особи та виконавці: Від автора – народний артист України Іван Бернацький.

Думи поета читають: Оксана Бавдис, Анна Гап'юк, Оксана Гап'юк, Оксана Вовк, Оксана Ізб'янська, Марія Пруська, Лідія Кухта, Христина Місюк, Марія Хоптій.

Залізник – Володимир Курило, Юрко Михайлів.

Гонта – Юрко Михайлів, Сергій Тарновецький.

Яреми: Остап Антонюк, Володимир Левицький, Юрко Михайлів, Ігор Королюк, Андрій Ониско.

Оксани: Христина Місюк, Оксана Вовк, Марія Пруська, Оксана Ізб'янська, Оксана Гап'юк.

Черниці: Людмила Грабовська, Лідія Кухта

У пролозі: Людмила Грабовська, Зоряна Бабій, Ольга Панько, Божена Дергало.

Гайдамаки: Петро Стецюк, Василь Грицевський, Володимир Гутник, Роман Савка, Павло Юрчак, Богдан Бойко, Ігор Королюк, Володимир Коваль.

Вистава не з'явилася б на сцені Українського Народного дому, якби не спонсори. Цього разу студію Івана Бернацького підтримали: Федеральна кредитова кооператива «Самопоміч» (Нью-Йорк), Українська національна федеральна кредитова кооператива (Нью-Йорк), Український Народний дім у Нью-Йорку, ресторан «Cloister», East Village Meat Market.

Особлива вдячність об'єднанню «Разом» та його референтці з культурно-мистецьких програм Марії Сороці.

Частину коштів від обох вистав буде передано на добротинні цілі в Україну – жертвам війни на Сході України.

Валентин Лабунський

На знімках: фрагменти з вистави народного артиста України Івана Бернацького «Гайдамаки»

Фото Богдана Грицива

УРОКИ ІСТОРІЇ

П'ятдесят років тому почалася в'єтнамська війна, згадувати про яку сьогодні не дуже полюбляють американські політики, але яка назавжди залишилася в пам'яті американського народу. Війна, яка повинна була стати уроком і застереженням, насправді стала лише ще одним підтвердженням приказки «Історія вчить тому, що вона не вчить нічому».

Початком в'єтнамської війни прийнято вважати березень 1965 року. Саме тоді в рамках операції Rolling Thunder США розпочали регулярні бомбардування Північного В'єтнаму. Їхньою метою було підірвати економічний і військовий потенціал країни та перешкодити наданню допомоги в'єтконгівським (В'єтконгом американці називали прокомуністичний Національний фронт визволення Південного В'єтнаму – НФВПВ) партизанам. Також бомбардування мали слу-

для їхнього базування та відбувалося ознайомлення з місцевою специфікою ведення бойових дій.

Якщо американські наземні війська ще застосовувалися досить обмежено, то активність авіації зростала з кожним місяцем: у лютому 1965 року для бомбардування ДРВ американські літаки здійснили тільки 138 вильотів, у квітні – 3600, а в травні – вже 4000. В перші декілька місяців літаки займалися, в основному, знищенням стаціонарних цілей. Але поступово американська авіація перейшла до знищення транспортних засобів, на яких перевозилася допомога в'єтконгівським партизанам. Для цього літаки невеликими групами патрулювали дороги, мости та річки в південній частині ДРВ і, помічаючи підозрілу ціль, атакували її. Якщо кількість вильотів на такі завдання в березні становила лише 2 на тиждень, то наприкінці року – 200. Північний В'єтнам спочатку не міг ефективно протистояти бомбардуванням, тому що мав слабку авіацію та протиповітряну оборону. ВПС країни мали за різними оцінками від 40 до 60 бойових літаків, із них для відбиття нальотів можна було задіяти лише 25 винищувачів J-5 (МіГ-17Ф китайського виробництва). Протиповітряна обо-

Меморіал жертвам В'єтнамської війни у Вашингтоні. З відполірованої стелли на нас дивляться загиблі, ніби промовляючи до живих: «Війни розпочинають політики, а розплачуються за них солдати»

В'ЄТНАМСЬКА ВІЙНА: 50 РОКІВ ПОТОМУ

жити інструментом тиску на керівництво Північного В'єтнаму (Демократичної Республіки В'єтнам – ДРВ), щоб воно відмовилося від підтримки В'єтконгу і не втручалося в справи Південного В'єтнаму. Для проведення операції було задіяно як наземну, так і палубну авіацію США, при цьому існував цілий ряд заборон та обмежень. Наприклад, біля Ханоя й Хайфона існували зони, куди американським літкам не дозволялося залітати, були заборонені бомбардування в прикордонних з Китаєм районах, до весни 1967 року заборонялося також атакувати військові летовища. Крім того, списки дозволених для знищення цілей часто затверджувалися на рівні президента. Ці фактори значно знижували ефективність авіаударів та полегшували Північному В'єтнаму захист від нальотів американської авіації.

8 березня 1965 року для захисту американських військових об'єктів від атак повстанців у Південному В'єтнамі висадилися два батальйони морської піхоти США загальною чисельністю 3500 осіб. Ці дії були широко підтримані американським суспільством. Лідер же Демократичної Республіки В'єтнам Хо Ши Мін відреагував на це по-східному філософськи: «Якщо американці хочуть вести війну 20 років – вони отримають війну на 20 років, якщо вони захочуть миру – ми забезпечимо мир та запросимо їх на обідній чай».

Протягом перших п'яти місяців війни американське командування утримувалося від проведення масштабних наземних операцій. У цей період йшло перекидання військ, створення інфраструктури

рона складалася з декількох дивізіонів зенітної артилерії, якими прикривали важливі адміністративні центри.

У відповідь на бомбардування Північного В'єтнаму СРСР розпочав постачання до В'єтнаму зенітно-ракетних комплексів С-75. Уже 24 липня 1965 року одним із таких комплексів було збито винищувач F-4C. Для протидії новій зброї американці стали застосовувати «дикі ласки» – літаки, оснащені апаратурою для виявлення РЛС противника та озброєні протирадіолокаційними ракетами AGM-45 Shrike. Під «дикі ласки» перероблялися існуючі літаки, спочатку це були F-100F, пізніше F-105G та F-4G.

Радянський Союз, прагнучи посилити свій вплив на південно-східну Азію, не тільки поставляв Північному В'єтнаму літаки, засоби ППО та іншу бойову техніку – у в'єтнамській війні брали участь радянські військові інструктори, льотчики, фахівці-артилеристи, екіпажі ракетних комплексів ППО, танкісти... Фактично в'єтнамська війна – це була ще й радянсько-американська війна.

9-13 червня 1965 року відбулася битва за Донг Хоа, яка чітко продемонструвала низьку боездатність південнов'єтнамської армії та її неспроможність ефективно боротися з В'єтконгом. Південнов'єтнамські війська, попри чисельну перевагу (2000 осіб проти 1500), наявність бронетехніки й артилерії та підтримку з боку 173-ї аеромобільної бригади армії США, зазнали нищівної поразки. Вони втратили 416 осіб убитими та 233 зниклими безвісті, тоді як партизани – тільки 126 загиблими.

Враховуючи ці обставини, а також низький моральний дух

солдатів Південного В'єтнаму і високий рівень дезертирства, генерал Вільям Вестморленд зробив висновок про ненадійність південнов'єтнамських військ і запропонував відсторонити їх від проведення бойових операцій, поклавши на них лише функції забезпечення й охорони. А завдання розгрому В'єтконгу він запропонував покласти виключно на Збройні сили США. Вестморленд стверджував, що «американські війська з їхньою енергійністю, мобільністю та вогневою міццю зможуть успішно діяти проти В'єтконгу». Для перемоги у війні генерал запропонував наступний план, який складався з трьох головних фаз:

1. До кінця 1965 року Збройні сили США за підтримки збройних сил вільного світу припиняють тактику поступок та переходять до активних дій.

2. ЗС США та їхні союзники розпочинають рішучі наступальні дії з метою перехоплення ініціативи, розгрому партизанських та регулярних формувань противника. Фаза закінчується, коли противника буде виснажено, коли він вичерпає свої бойові можливості й залишить густонаселені місця, перейшовши до оборонної тактики.

3. Якщо противник продовжує опір, протягом 12-18 місяців після завершення другої фази, завершити повний розгром В'єтконгу у віддалених та блокованих військами регіонах країни.

Однак не так сталося, як гадалося. Америка, розпочавши проти В'єтконгу широкомасштабну наземну операцію, вгрузла в страхітливе «болото», в якому знайшли свою смерть 58286 американських військовиків (їхній середній вік ста-

новив 22,8 роки, причому 64% з них були молодші 21 року), ще 153303 повернулися з війни каліками й пораненими. 837 американців (серед яких і нинішній сенатор Джон Маккейн) потрапили в полон, з яких 116 померли в ньому. Ще 1645 осіб вважаються зниклими безвісті.

Ще страхітливішими були втрати в'єтнамців (як з Півночі, та і з Півдня). Незалежні експерти оцінюють їх у 700 тисяч (!) осіб.

Американські солдати запекло билися в непрохідних джунглях проти прокомуністичних партизанів-в'єтконгівців, на величезних площах знищували отрутохімікатами густе листя, що ховало невловимого супротивника, нещадно бомбардували партизанські райони й територію Північного В'єтнаму – усе було марно.

З часом, після жаклих трагедій на кшталт спалення американськими військовиками в'єтнамського села Сонгмі, в Америці розпочався потужний урх за припинення війни у В'єтнамі. Адміністрація президента Ліндона Джонсона, за якого почалася ця безглузда війна, використовувала політику мінімальної відвертості при висвітленні подій В'єтнамської війни у засобах масової інформації. Офіцери по зв'язкам з громадськістю з відома своїх начальників всіляко приховували негативні факти про війну, а підкреслювали лише дані про досягнення прогресу в боротьбі з В'єтконгом. З часом таке дозування інформації зруйнувало віру американців до офіційної влади, які бачили тисячі поранених та покалічених ветеранів у себе вдома. Врешті-решт, це призвело до того, що в жовтні 1967 року біля Пентагону відбулася перша маніфестація

протесту проти В'єтнамської війни. Поліція розігнала її, заарештувавши 680 осіб. Але спинити антивоєнний рух вже було неможливо. Америка й американці відчули, що це не їхня війна. І новий президент США Річард Ніксон узав курс спочатку на її згортання, а потім і на закінчення.

У травні 1968 року почалися мирні переговори в Парижі, спочатку тільки між США і ДРВ, а потім, із січня 1969 року, за участю представників сайгонського режиму і В'єтконгу. Після більш ніж 4-річного переговорного марафону, 27 січня 1973 року, адміністрація США на чолі з Річардом Ніксоном, ослаблена внутрішньополітичною кризою, спричиненою масовим рухом проти В'єтнамської війни, пішла на підписання угоди з ДРВ про виведення своїх військ з В'єтнаму. В лютому-березні 1973 році в Парижі відбулася міжнародна конференція, що закріпила Паризькі мирні угоди про припинення війни й підтримку миру у В'єтнамі, підписані США і Республікою В'єтнам, з одного боку, і ДРВ та В'єтконгом, з іншого.

Безуспішна й тривала війна, що супроводжувалася великими втратами, породила в американському суспільстві так званий «в'єтнамський синдром», тобто різке неприйняття участі американських солдатів у закордонних військових конфліктах. Втім, в'єтнамський урок швидко забули, і 43-й американський президент Джордж Буш-молодший повторив помилку Ліндона Джонсона, стрибнувши в нове «болото» – цього разу іракське.

**Андрій Гурін
Спеціально
для «Нової газети»**

*Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!*

Інтернет: www.sumafcu.org

**Завантажте наш мобільний додаток
для зручності контролю за рахунками!**

Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше

Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-1335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Serving the Ukrainian Community of Philadelphia
UKRFCU.com
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

INVESTMENT RESIDENTIAL & MIXED USE LOANS

Now Offering

3 Loan Terms: 6 & 12 Year Balloon Loans 12 Year Fixed Rate Loans

Available for: 1-4 family non-owner occupied properties
1-12 unit and mixed-use investment properties

Christina Hewko is USFCU's Business Loan Manager, with over 18 years of experience in helping people acquire funding to purchase and refinance investment properties.

To learn more about our real estate business loans, please contact Christina directly at christinah@ukrfcu.com or 215.725.4430 ext. 704

**Looking to finance your investment project in
Fairmount, Northern Liberties, Fishtown, Manayunk, or in the Northeast?**

To receive any product or service by the USFCU, you must be a member of the USFCU by opening a share (savings) account. All new memberships are subject to USFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any USFCU location). Please contact Christina Hewko (christinah@ukrfcu.com), Member Business Loan Manager, to learn more about the member business loan products we offer - 215.725.4430 ext. 704.

Federally insured by the NCUA.

ДОВКОЛА СВІТУ

Колись морські розбійники вважали Багами раєм на землі. Й не дивно, що «золота епоха» світового піратства пов'язана саме з цими островами. Музей піратства неподалік узбережжя на острові Нью-Провіденс, вифарбований у яскраво-фіалковий колір, уже своїм зовнішнім крикливим виглядом не наче хоче підтвердити, що це були справді дуже дуже романтичні, дуже яскраві й не менш темні часи. Те, що темні, починаєш розуміти відразу, як тільки переступаєш поріг того самого будинку й потрапляєш до трюму гігантського корабля – точної копії піратського судна «Revenge».

– Господи! – лякаємо трохи адміністрацію музею й застиглих воскових піратів, рухаючись майже в темряві від однієї каюти до іншої й мимохіть згадуючи ближчі й рідніші часи, коли в Україні вечорами відключали заради економії світло. – І як ці

пірати з одним оком могли щось розгледіти в такому морю?

До речі, про це ми пізніше запитали в одного зі співробітників музею. Мовляв, читали, що пірати спеціально закривали око чорною пов'язкою, щоб опинившись в засіках абордажного трюму, не втрачати часу на звикання до темряви й відразу ринутися в бій або розпочати пограбування...

– Це легенда, – усміхнувся він. – Одна з тих численних вигадок, якими оповите піратство. Жодних достовірних підтверджень про те, що пірати з ушкодженим оком закривали його чорною пов'язкою досі не знайдено. Ані на давніх гравюрах, ані в життєписах, ані в щоденниках...

Навпаки, існує версія, доведена дослідниками, що вони зумисне не прикривали свої шрами й каліцтва, аби мати страхітливий вигляд. Перші «чорні пов'язки» з'явилися на сторінках художньої літератури, в романі шотландського письменника Роберта Стівенсона «Острів скарбів», де на ілюстраціях обидва ока Сліпого Пью були закриті темними «шторами». Американські ж дослідники доводять, що «чорні пов'язки» вигадав їхній художник Говард Пайл, чий яскраві картини на піратські теми просто приголомшували, особливо хлопчиків, які глянувши на них, відразу ж мріяли стати піратами. Тому не дивно, що в XX столітті чорна пов'язка на оці стала невід'ємним штрихом піратського образу.

Рухаючись від каюти до каюти, від палуби до капітанського містка, вивчаємо піратське життя-буття. Ось пірати доять на своїй каравелі кіз, які живуть тут, немов на фермі, ось ділять здобич, розпаковуючи скрині, набиті золотими монетами, ось висаджують «товариша», який провинувся, на безлюдний острів, а ось вирушають океаном «прогулятися на дощі»... А ось такими були піратські прапори. Тут їх ціла колекція.

До відвідин музею в Нессо ми були переконані, що пірати всіх часів і народів мали уніфіковане знамено «веселий роджер»

– чорне тло, на якому білим намальовано череп і дві перехресні кістки. Але це не так. За однією з версій, «веселий роджер» походить від французького «Joyeux Rouge» (яскраво-червоний). Це був прапор криваво-червоного кольору – відтінків війни. Корсари (французькою мовою так називалися члени екіпажу державного судна, які мали право нападати на іноземні кораблі, німці називали їх каперами, англійці – приваторами), які були зобов'язані піднімати державні прапори, під час атаки використовували чорний сигнальний прапор, що означало пред'явлення ультиматуму. Якщо супротивник не здавався, корсари піднімали червоний прапор. Пізніше англійці переробили «Rouge» на більш звичне для них слово «Roger», а «Joyeux» в «Jolly», тобто «веселий».

Не менш правдоподібною виглядає й інша версія. Під час епідемії чуми, холери чи іншої смертельної хвороби на кораблях піднімали спеціальне полотнище – дві діагональні білі смуги на

Напад піратів під проводом Чорної бороди. Картина художника Дж. Ферріса, 1920 р.

ВЕСЕЛИЙ РОДЖЕР НАД БАГАМАМИ

Наша довідка: Пірати (від латинського «pirata», «випробувати») – моряки, що випробовують долю, загальна назва морських розбійників, які грабували кораблі й діяли як у мирний час, так і у воєнний. Згідно зі статтею 101 Конвенції ООН з морського права від 10 грудня 1982 року, піратство – це будь-який неправомірний акт насилля, затримання або пограбування, що здійснюється з приватною метою екіпажем або пасажиром будь-якого приватного судна проти іншого судна, особи або майна на борту цього судна.

Піратство широко відоме ще зі стародавніх часів й романтизоване письменниками та кінематографістами різних епох. У різних народів воно має свою назву: флібустьєри (французька назва піратів Карибського моря), тевкри (пірати Близького Сходу), долопійці (давньогрецькі пірати), клефти, морські гайдуки (грецькі пірати епохи Османської імперії), бербері (пірати Північної Африки) та ін.

Музей піратів. Нессо, Багами

чорному тлі. Це був знак іншим кораблям триматися подалі, і пірати нерідко використовували його для залякування і щоб уник-

нути нападу з боку потужних військових кораблів. З часом білі смуги трансформувалися в схрещені кістки.

Ще одна версія свідчить, що піратський прапор отримав свою назву від словосполучення «Old Roger» – так в Ірландії називали диявола. Надалі слово «старий» трансформувалося у «веселий», щоб більш відповідати способу життя тих, хто ототожнював з ним своє життя.

У різних піратів були свої модифікації «веселого роджера». Хоча не бракувало їм й хитроумності, тому найчастіше просто піднімали прапори тих країн, яким симпатизували, або найдоречніші в даній ситуації. Наприклад, атакуючи «іспанця», могли підняти морський прапор Англії, а щоб ухилитися від допитливих англійських бойових судів, – прапор Нідерландів (Голландія, на відміну від Іспанії тих років, не воювала з Англією).

Є ще версія, яку полюбують оповідати туристам багамці з відданості романтиці своєї минувшини. Розповіли її й нам.

– «Веселий роджер» народився саме ось тут, точно на цьому місці, де ви стоїте, – переконував нас корінний островитянин – гід піратського музею на острові Нью-Провіденс, в Нессо. – А знаєте чому?

– Ні! – низуємо плечима.

– Тому що в 1700-ті роки губернатором Багамських островів був Вудс Роджерс.

– Але ж у вашому музеї Вудса Роджерса зображено шляхетним, немов англійського лорда?! – здивувалися ми.

– А воно в історії майже так і було, – розвів руками провідник...

Вудс Роджерс – відомий англійський корсар і мандрівник, народився в родині морського капітана в Дорсесі в 1679 році. Виріс у Брістолі, одружився в Лондоні на Сарі Відстон, доньці адмірала, який командував англійським флотом у Вест-Індії.

У розпал війни за іспанську спадщину кілька адміралів вирішили спорядити корсарську експедицію для пограбування іспанських суден в Тихому океані. За 2200 фунтів стерлінгів було куплено 2 кораблі, командування одним з них – «Дюком» – доручили Вудсу Роджерсу. Здійснивши трансатлантичний перехід, «Дюк» зупинився біля берегів Південної Америки, потім біля Фолклендських островів і вийшов у Тихий океан. На островах Хуан-Фернандес англійці підібрали шотландського моряка Олександра Селкірка, який прожив там самотньо більше 4 років. За найпоширенішою версією, саме він став пізніше прототипом Робінзона Крузо – героя знаменитого однойменного роману Деніеля Дефо. На думку деяких дослідників, у 1721 році, коли Вудс Роджерс повернувся до Англії без засобів до існування й навіть потрапив до боргової в'язниці, його часто відвідував Деніель Дефо, розпитуючи про знаменитих піратів, а в 1724 році видав книгу під псевдом «капітан Чарльз Джонсон». Хоча Вудс Роджерс й сам любив розповідати про свої подорожі – в 1712 році в Англії навіть вийшла його книжка «Подорож довкола світу».

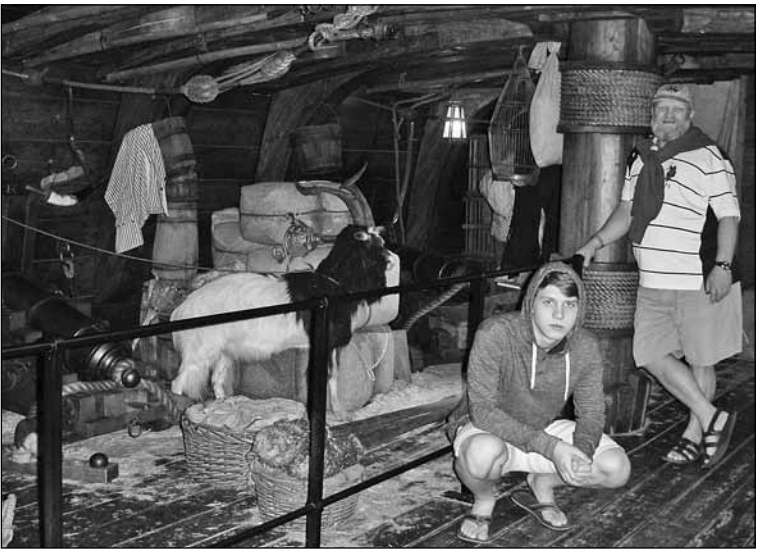
...У квітні 1709 року флотилія Роджерса підійшла до Гуаякіля (Еквадор), почалися переговори з іспанцями про викуп. Не отримавши 80 тисяч фунтів стерлінгів, десант із 70 осіб висадився на берег. Почалися погроми. «Будинки, які стояли біля ріки, – писав у своїх мемуарах Роджерс, – були переповнені жінками. Частину найдорожчих золотих прикрас вони заховали в себе на тілі... Але оскільки жінки в таких краях вбрані в сукні

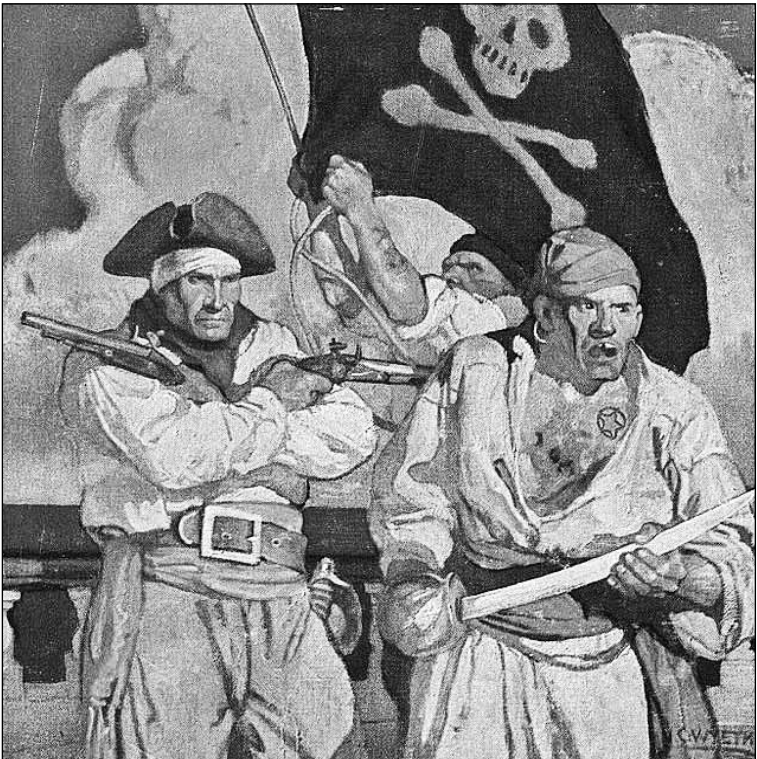
Пам'ятник Вудсу Роджерсу в центрі багамської столиці

На острові Нью-Провіденс є багато нагадувань про те, що колись Багами були «піратською республікою»

У трюмі музейного піратського корабля

Перше видання роману Роберта Стівенсона «Острів скарбів», 1911 р.

з дуже тонкого шовку й полотна, наші моряки без проблем відшукали приховані прикраси, обнімаючи й пригортаючи дам...».

На початку 1717 року його увагу привернули Багамські острови, які на той час вважалися найбільшим у світі піратським прихистком. Вудс Роджерс переконав кількох багатих купців Лондона й Брістоля, що саме сьогодні є слушний час, щоб, кажучи мовою політологів, розпочати «кампанію з колонізації Багам». У червні того ж року він подав петицію про це до англійського уряду та надіслав спокливі пропозиції Палаті лордів. 6 лютого 1718 року Вудса Роджерса офіційно призначили губернатором Багамських островів і 11 квітня він відшвартувався від англійських берегів у супроводі двох королівських фрегатів і двох шлюпів.

Річ у тім, що в 1690-ті роки на Багамському архіпелазі оселилися капери, які знаходилися на службі в Англії, що воювала тоді з Францією. Після миру, укладеного в 1697 році, багато з них залишили службу й стали вільними піратами. Але в 1701-му війна відновила й об'єднані франко-іспанські флотилії майже дощенту знищили піратські фортеці на Багамах. Незадовго після цього владу на островах знову захопили капери, оголосивши війну всім французьким і іспанським суднам, що проходили поблизу Багамів. У 1714 році війна за іспанську спадщину (так називалася війна 1701-1714 років між Великою Британією, Австрією, Нідерландами, Португалією й Данією проти Франції, Іспанії й Баварії) закінчилась, але капери продовжували розбій. На той час на Багамах їх зібралося тисячі.

Самі вони любили повторювати, що води довкола архіпелагу не настільки глибокі, щоб вести в них успішні битви, але доволі мілкі, щоб примусити деякого поділитися своїм багатством. Відтак, Багами стали «піратською республікою», тут оселилися близько 20 піратських команд.

Разом з відданими людьми й провіантом новий губернатор віз із собою декларацію про амністію для тих піратів, які згодяться добровільно зав'язати зі злочинним промыслом і здатися владі. 26 липня флотилія Роджерса підійшла до острова Нью-Провіденс. І перше, що зробив новий губернатор, конфіскував всю піратську здобич у гавані Нессо. Друге, почав встановлювати нові порядки й закони: призначив головного суддю, головного митника, створив три загони поліції для оборони міста і видав сотні каперських грамот тим екс-піратам, які покаялися у своїх злочиннях. Тим, хто не здався, рішенням адміралтійського суду присудили смертну кару через повішання.

Однак звернення про капітуляцію сприйняли не всі. Серед них і загін Едварда Тіча на прізвисько Чорна Борода. Того самого, що послужив прототипом образу пірата Флінта в романі Стівенсона «Острів скарбів». Через неординарну зовнішність і ексцентричну поведінку історія зробила його одним з найвідоміших піратів часів «золотого віку» карибського піратства, попри те, що його «кар'єра» була досить короткою, а успішність і масштаби діяльності – багато меншими, ніж у багатьох його сучасників.

Цих чуток і легенд, які так ніхто й не підтвердив, але й не спростував, багато. Нам їх збирався й далі оповідати гід в Музеї піратства в

столиці Багамів. Але ми поспішали на корабель, а тому обмежилися подальшим оглядом музею, після відвідин якого не могли позбутися відчуття, що побували на справжньому піратському кораблі, заглибившись у їхнє непросте й ризиковане життя.

На прапорі Чорної бороди зображено скелет, що тримає в руках пісочний годинник – як символ невідворотності смерті. Цей символ повинен був попереджати зустрічні кораблі про небезпеку опору піратам – мовляв, у іншому разі всіх полонених чекає жорстока смерть. Розказують, що «Чорній бороді» подобалося вселяти жах у своїх ворогів. Під час битви він вглітав свою бороду гноти й підпалював їх, і весь у клубих диму, немов сатана з пекла, вривався у лави противника. Так лише за один рік він захопив понад 40 суден, маючи звичайну зброю піратів – пістоль і абордажну шаблю-тесак.

У листопаді 1717 року його атакували. Після швидкоплинного бою, команда захопила біля острова Святого Вінсента велике французьке судно работоргівців «Конкорд». Пірати висадили французів і африканських рабів на берег, але французький юнга Льюїс Арот і ще кілька членів команди добровільно приєдналися до піратів і розказали їм про цінні вантажі, які приховано перевозилися на кораблі. Скарб корабля виявився щедрим – на ньому було знайдено велику кількість золота й діамантів.

Менший з двох шлюпів пірати віддали французам, а самі переїшли на «Конкорд», який Тіч змінив, оснастив гарматами й перейменував на «Помсту королеви Анни». Історики припускають, що брістонець Тіч брав участь у війні за іспанську спадщину, відомою як «війна королеви Анни», й саме це підтверджує назву, яку він пізніше дав флагману свого піратського флоту «Queen Anne's Revenge». Коли губернатор Вудс Роджерс закликав піратів «скласти зброю», Едвард Тіч підняв саме над «Помсти королеви Анни» чорний прапор, тим самим остаточно поставивши себе поза законом.

Розповідаючи романтичні й опоетизовані історії, маленький багамський музей разом з тим спростовує й деякі загальноприйняті міфи. Відвідувачам пропонується розгадати кілька ребусів, причому в дитячий, але цікавий спосіб. У темряві кожного залу є невеличке вікно, завішене фіранкою, на якій виведено піратською рукою, з граматичними помилками, запитання. Одна з таких загадкових «клітинок» ребуса запитувала: «Чи були серед піратів XVI-XVII століть жінки? Так чи ні?»

Ну, звичайно ж, що не було! – натиснули ми на відповідь «ні», розмірковуючи вголос: «Жінки на кораблі приносять нещастя! Це ж відомо!» І помилилися...

З екрану на нас дивилася постать незбагненної на перший погляд статі, під якою було написано: «Анні Бонні – відома жінка-піратка ірландського походження».

Анні Бонні народилася 8 березня 1700 року неподалік містечка Кірк в Ірландії в родині адвоката. Батько вже підшукочував доньці вигідного нареченого, але вона таємно вийшла заміж за Джеймса Бонні, простого матроса, який не мав у кишені жодного пенні. Ховачись від розгніваного батька, молодятам нічого не залишалось, як сісти на корабель, що йшов на острів Нью-Провіденс.

Прибувши на місце, вона швидко зішлася з багатим плантатором Чайлдом Баярдом. Однак незабаром Анні виявилася замішаною у вбивстві кузини губернатора і її запроторили до в'язниці. На щастя для неї, Чайлд не поспукувався на викуп, визволив її й почав брати в торгівельні поїздки Новим світом. Але Анні нудилася його товариством й дуже швидко воно їй збрідло. У травні 1719 року в одній з таверн вона знайомиться з піратом Джоном Рекгемом і через деякий час, переодягнувшись у чоловічий одяг, йде зі своїм новим приятелем. Вона не раз супроводжувала його в морських «бізнесових» походах і не раз доводила, що нікому не поступиться в сміливості та вмінні битися. Одного разу вони захопили корабель, на якому плівла переодягнена чоловіком англійка Мері Рід, життя якої також було сповнене маскарадів та загадок. Після бою їй запропонували приєднатися до команди й вона погодилася. З цього часу Бонні, Рід і Рекгем піратствували втрійох. У жовтні 1720-го їх все таки спіймали за наказом губернатора Вудса Роджерса. Її страту весь час відкладали з причини вагітності, і, врешті-решт, вирок так і не було приведено у виконання. Існує кілька припущень про її подальшу долю. За однією з них – вона знову зв'язалася з піратами і загинула в одній з абордажних сутичок. За іншою – батькові вдалося добитися визволення Анні з в'язниці й повернути її назад до Чарльстона, де вона народила другу дитину, а потім вийшла заміж за Джозефа Берлі й народила ще десяток дітей. Померла легендарна піратка 22 квітня 1782 року в Південній Кароліні, коли їй вже перевалило за 82...

...Тривалий час серед піратів ходили чулки, що незадовго до смерті Чорна Борода сховав велику кількість золота та інших багатств на якомусь безлюдному острові й, можливо, саме ця легенда спонукала Р. Стівенсона написати свій знаменитий роман. Свої «заощадження» команда Тіча справді зберігала на безлюдному острові Амелія, однак значних цінностей там ніколи знайдено не було.

Зате зовсім недавно, в середині січня 2011 року, американські археологи, коли піднімали біля берегів Північної Кароліни залишки «Помсти королеви Анни», яка затонула там у 1718 році, натрапили на фрагмент шаблі, яка, ймовірно, належала Чорній бороді. Так що пошук піратських скарбів триває...

**Катерина Кіндрась,
Валентина Лабунський
Нью-Йорк – Порт
Канаверал – Багами**

**Життя без подорожей
неймовірно нудне й
нецікаве. Але вирушати в
дорогу навмання не варто - побутові й дорожні
проблеми можуть зіпсувати
всю вашу відпустку.
Краще зверніться по допомогу до туристичної
агенції New Tours, яка по-
лагодить всі проблеми і
зробить вашу поїздку не-
забутньою. Тисячі марш-
рутів в Америці та світі.**

**Телефон для довідок:
(718) 934-7644
або зайти на сайт:
www.newtours.us**

НЕЗАБАРՈՄ – ВЕЛИКДЕНЬ!

Пропонуємо українським організаціям, установам та приватним особам привітати на шпальтах нашої газети українську громаду зі світлим святом **ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО** за новим та старим стилем, а парафіям – розмістити розклад Великодніх Богослужень.

Останній термін подачі привітань – за три дні до виходу газети у світ.
«НОВА газета» виходить у світ щочетверга

Телефон: 917-324-0359; електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

Download our App!

Завантажте наш мобільний додаток для всіх ваших фінансових потреб

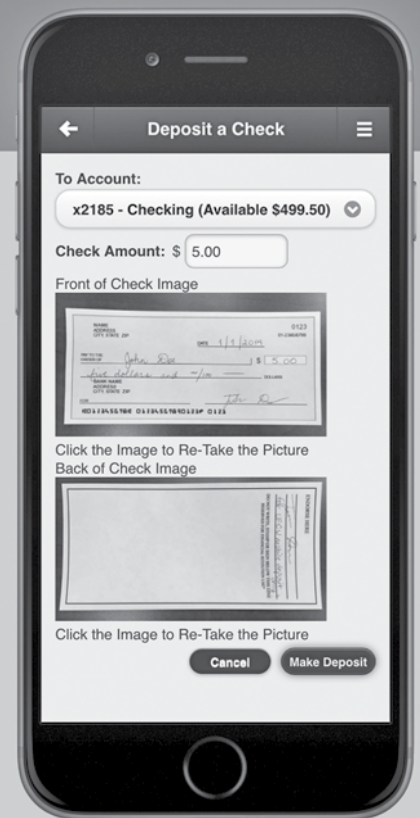

Search for **Ukrainian Federal Credit Union**

Download on the
App Store

GET IT ON
Google play

- Deposit checks
- View balances
- Make transfers
- Pay bills & more!

877.968.7828

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА** ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

www.rufcu.org

MAIN OFFICE | 824 East Ridge Road, Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980

**BRANCH
LOCATIONS**

ALBANY NY
518.266.0791

SACRAMENTO CA
916.721.1188

SYRACUSE NY
315.471.4074

BOSTON MA
781.493.6733

PORTLAND OR
503.774.1444

BUFFALO NY
716.847.6655

VANCOUVER WA
306.597.2096

WEBSTER NY
585.545.6276

Federally insured by NCUA | EQUAL HOUSING LENDER

АДВОКАТ СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості, бізнесу
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Нещасні випадки, травми
- ◆ Заповіти, трасти, розлучення

Hoshovsky Law Firm, 347 Fifth Avenue, Suite 1009, New York, NY 10016
(212) 532-8600 (212) 532-8601 Fax: (212) 208-4509

ПРОПОЗИЦІЯ ПРАЦІ

Будинок відпочинку «Ксеня» в Кетскільських горах, який активно діє цілий рік, шукає подружню пару середнього віку з легальним статусом в Америці – для господарської роботи та обслуговування в ресторані. Забезпечуємо платнею, проживанням та харчуванням.

Додаткова інформація за телефоном: (518) 263-4391

"Нова газета" - український громадсько-політичний тижневик. Видається з жовтня 2008 року в Нью-Йорку. Видавець і головний редактор - **Валентин Лабунський**. Власний кореспондент у США - **Катерина Кіндрас**. Власний кореспондент в Україні - **Василь Туглук**. Дизайн - **Ukrainian Media Group, Inc.**

РЕКЛАМА Й ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗА ТЕЛ.: **718-275-2503, 917-324-0359**. Відповідальність за зміст рекламних матеріалів та оголошень несуть рекламодавці. Адреса редакції: **64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374**. Електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com. Інтернет сторінка: WWW.NOVAGAZETA.INFO

"Nova gazeta" - the Ukrainian weekly. Established October 2008 in New York. Publisher and editor-in-chief - **Valentyn Labunsky**. Correspondent in USA - **Kateryna Kindras**. Correspondent in Ukraine - **Vasyl Tuhluk**. Design - **Ukrainian Media Group, Inc.**

The publisher may not have the same standpoints with the author of a printed material. Authors of printed materials are fully responsible for the content of their commercial Ads. Editorial Office: **64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374**. Advertising Department: Tel.: 917-324-0359. E-mail: vlabunsky2002@yahoo.com. Website: WWW.NOVAGAZETA.INFO. Ціна договірної

Дзеркало

ПРОБУДЖЕННЯ

Як важко прокидається земля
Від чарів крижаного поцілунку.
Старий туман снує прадавню думку,
І стогне вітер, бродячи в полях.
Мов ковдрою, вгорнувся димом сад —
Промоклий сад, настояний полином,
І жде, коли далекі небеса
Весна ключем відкриє журавлиним.
Наталка Позняк

**With a SRNYFCU checking account and
online banking paying bills is as
easy as 1, 2, 3!**

- 1. No checks to write**
- 2. No envelopes to lick**
- 3. No stamps to stick**

Just a click!

E-statements too!

www.selfreliancenyc.org

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

KERHONKSON :

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

UNIONDALE :

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516-565-2393
Fax: 516-565-2097

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: 718-626-0506
Fax: 718-626-0458

LINDENHURST:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed
by the full faith and credit of the United States government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

